

Analogt ↔ Digital

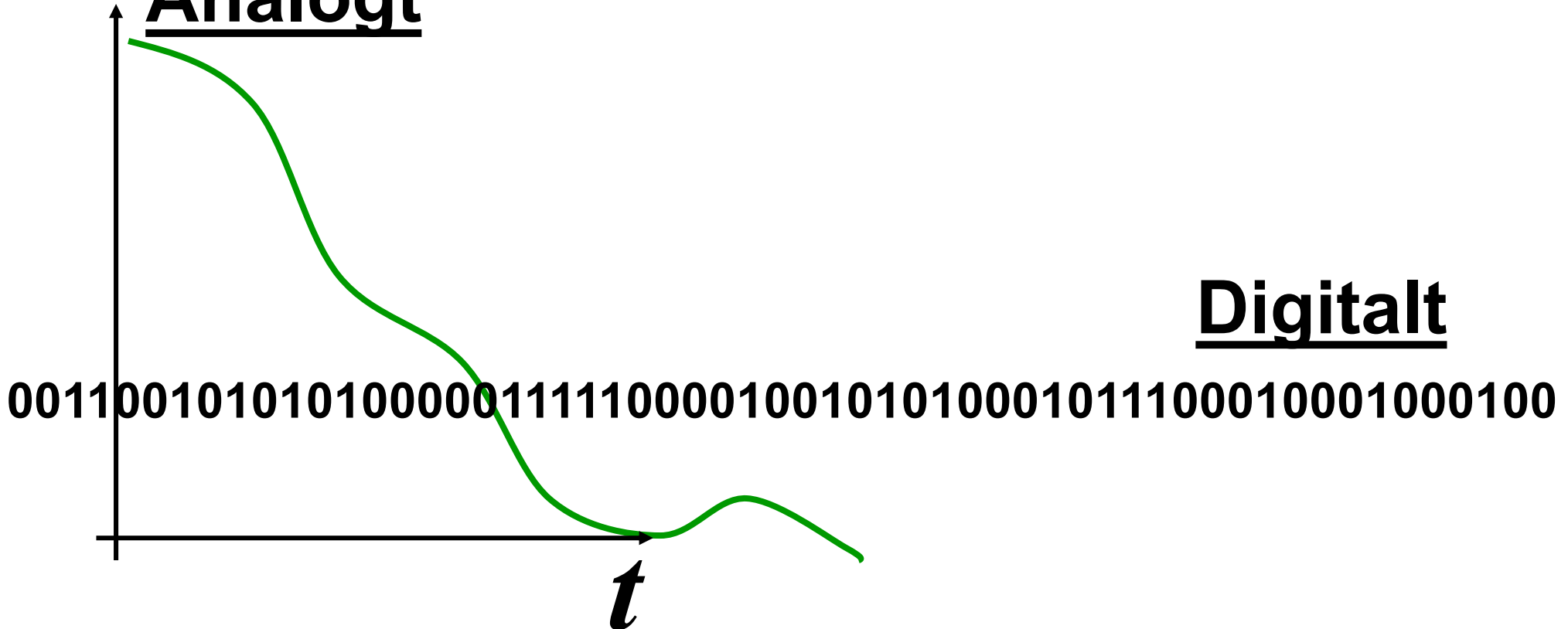
Erik Lind
Viktor Öwall
Bertil Larsson

Analoga och Digitala Signaler

Analogt

Digitalt

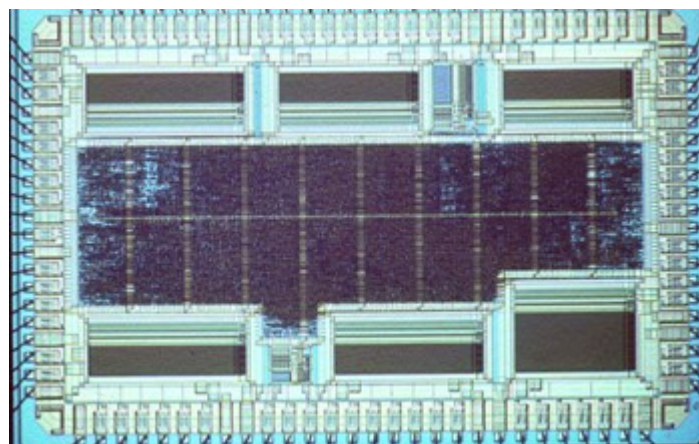
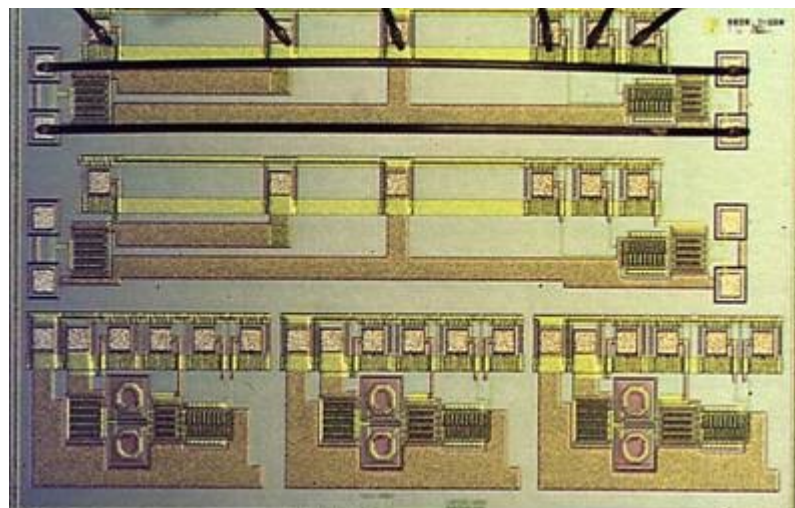

Analogt kontra Digitalt

Analogt

- få komponenter
- låg effektförbrukning
- höga frekvenser (GHz)
- låg precision (1-10%)

Digitalt

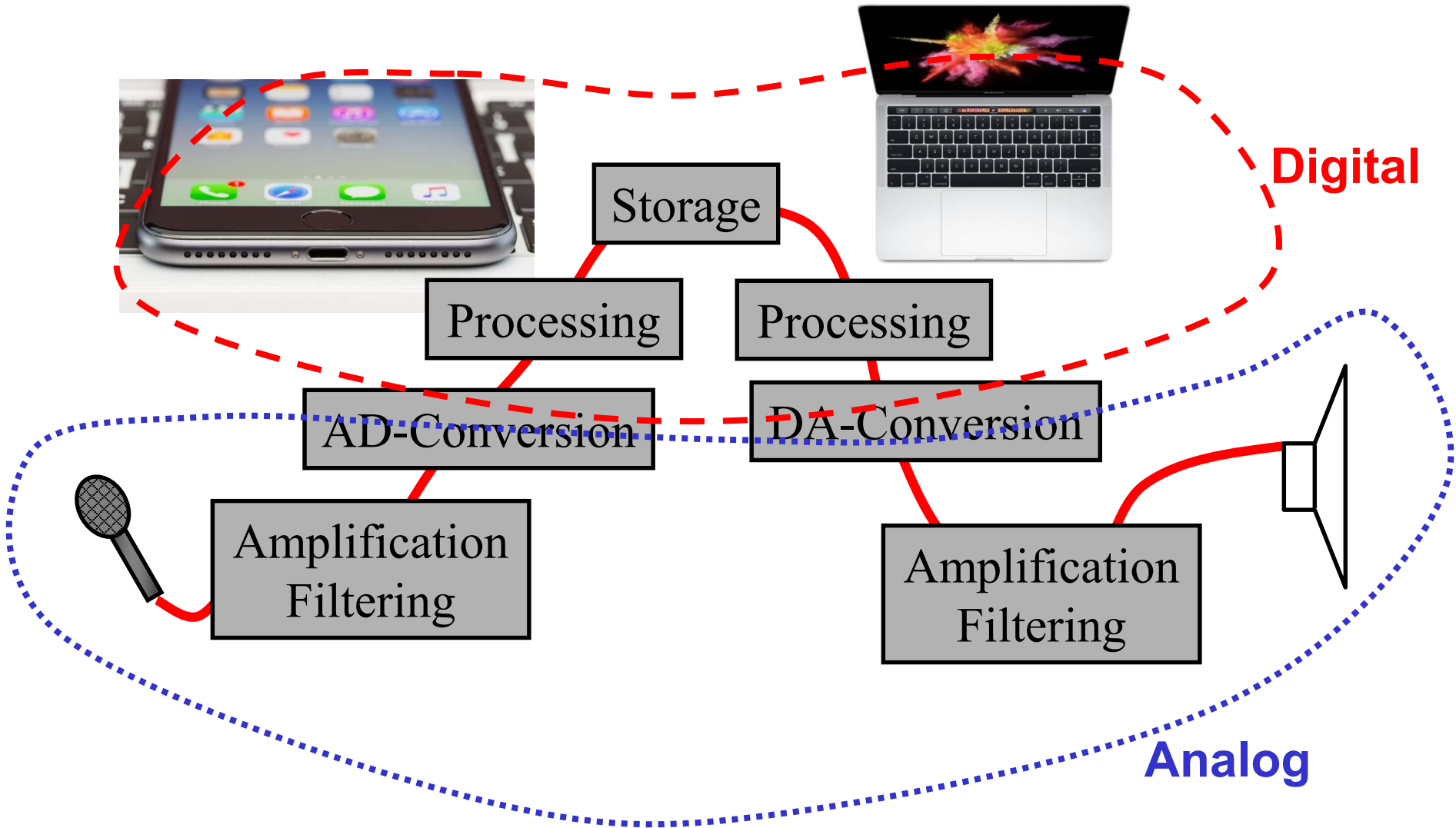
- Hög precision $\pi: 10^{13}$
- Komplexare algoritmer
- Lagringskapacitet

Elektronik + programmering

Analogt kontra Digitalt

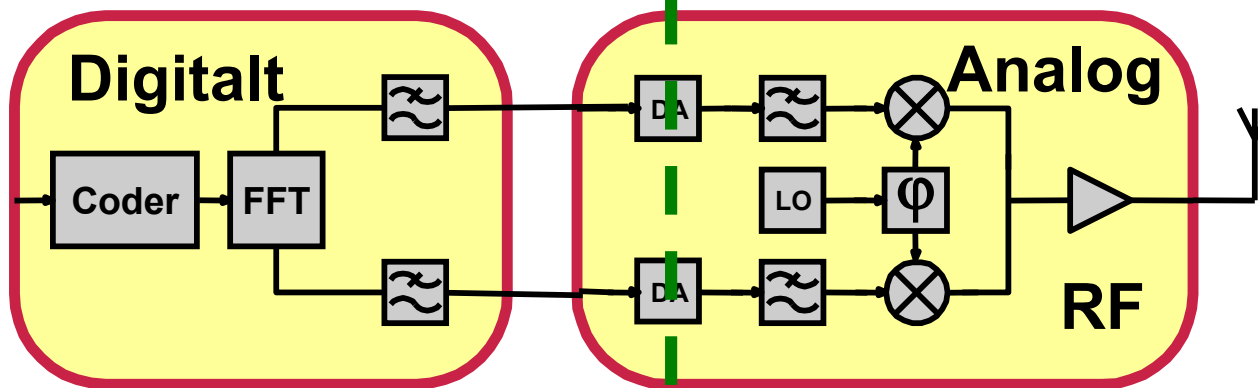
20 Hz-20 kHz : Lätt att skapa med en processor på 1 GHz.

AD/DA i Trådlös Kommunikation

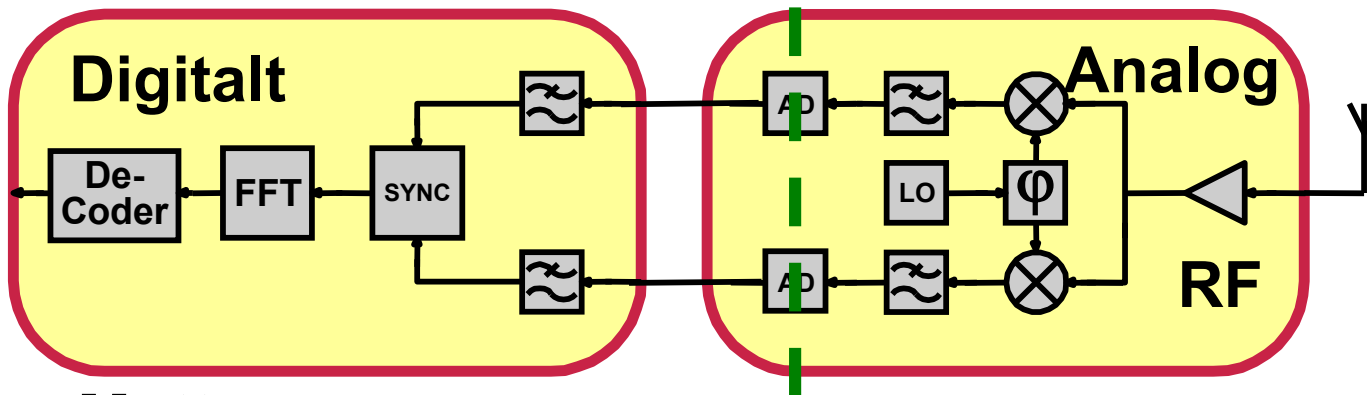
Gränssnitt Analogt/Digitalt

Sändare

Där vi kan använda digital elektronik vill vi göra det!

Mottagare

Mottagare

Binära Talsystemet

MSB =
Most Significant Bit

LSB =
Least Significant Bit
Minsta förändringen

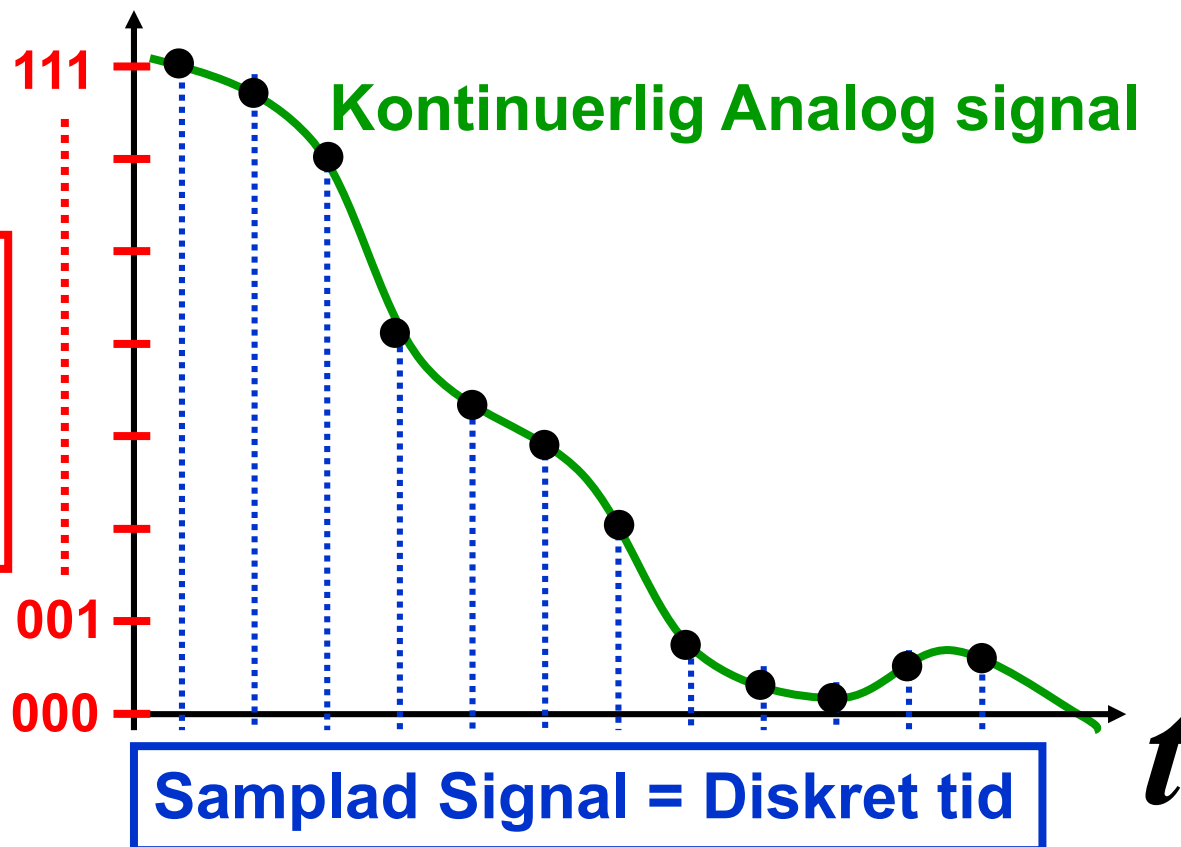
N bitar
↓
2^N ord

	2^2	2^1	2^0	
	0	0	0	(0)
	0	0	1	(1)
	0	1	0	(2)
	0	1	1	(3)
	1	0	0	(4)
	1	0	1	(5)
	1	1	0	(6)
	1	1	1	(7)

$V_{fs} =$
V full scale =
1LSB*2^N
(Med denna definition
kan inte V_{fs} nås)
 $V_{outmax} = V_{LSB}(2^N - 1)$

Digitala Signaler

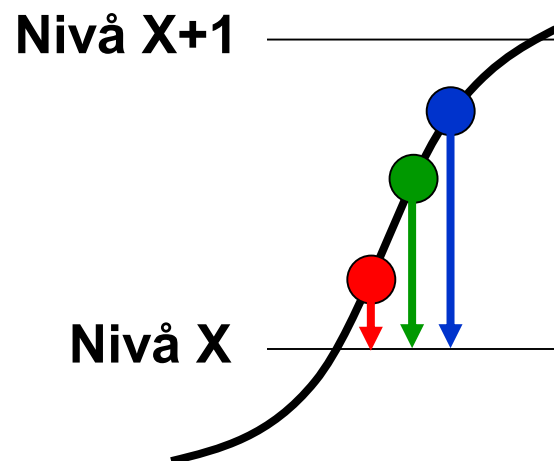

Digital Signal = Diskret tid och amplitud

Dynamik och Upplösning

Antal bitar	Antal Intervall	Upplösning $V_{fs}=0.5V$	Dynamik $20\log(2^N)$
4	16	0.03125 V	24dB
8	256	2 mV	48dB
12	4096	0.12 mV	72dB
16	65 536	7.6 μ V	96dB
24	16 777 216	29.8 nV	144dB

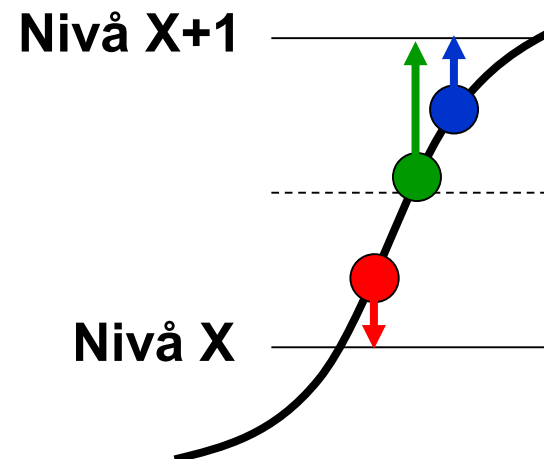
Kvantiseringsfel

Trunkering

Alla värden mellan två nivåer approximeras åt samma håll

Maximalt fel = 1LSB

Avrundning

Värden approximeras antingen upp eller ner

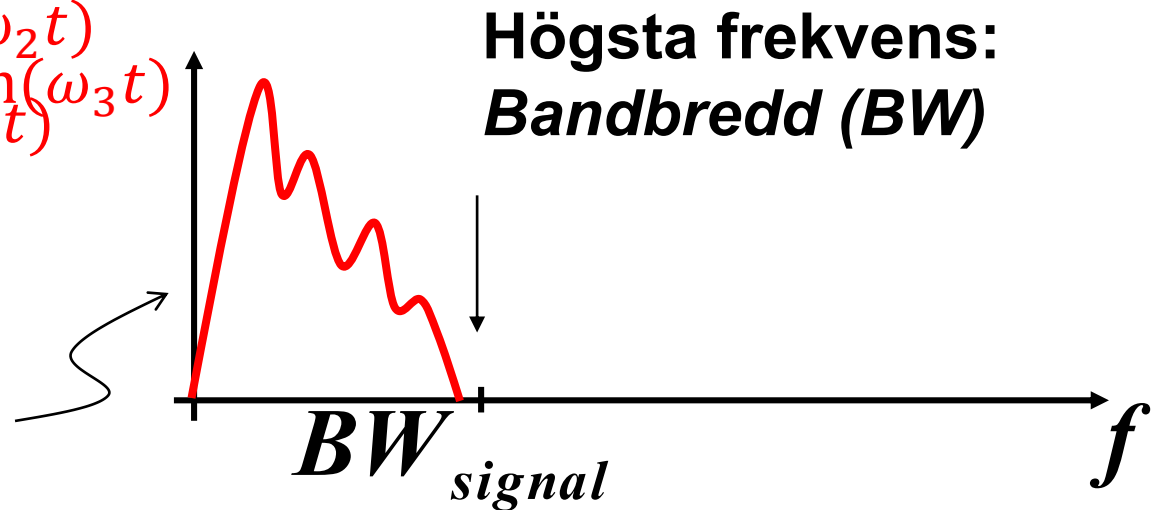
Maximalt fel = 1/2 LSB

Bandbredd hos signal

Alla verkliga signaler kan uttryckas som en serie av cosinustermer med olika frekvens.

$$\begin{aligned} &A_1 \sin(\omega_1 t) \\ &A_2 \sin(\omega_2 t) \\ &A_3 \sin(\omega_3 t) \\ &A_4 \sin(\omega_4 t) \\ &\dots \end{aligned}$$

Nicola Kuperus, Adult.

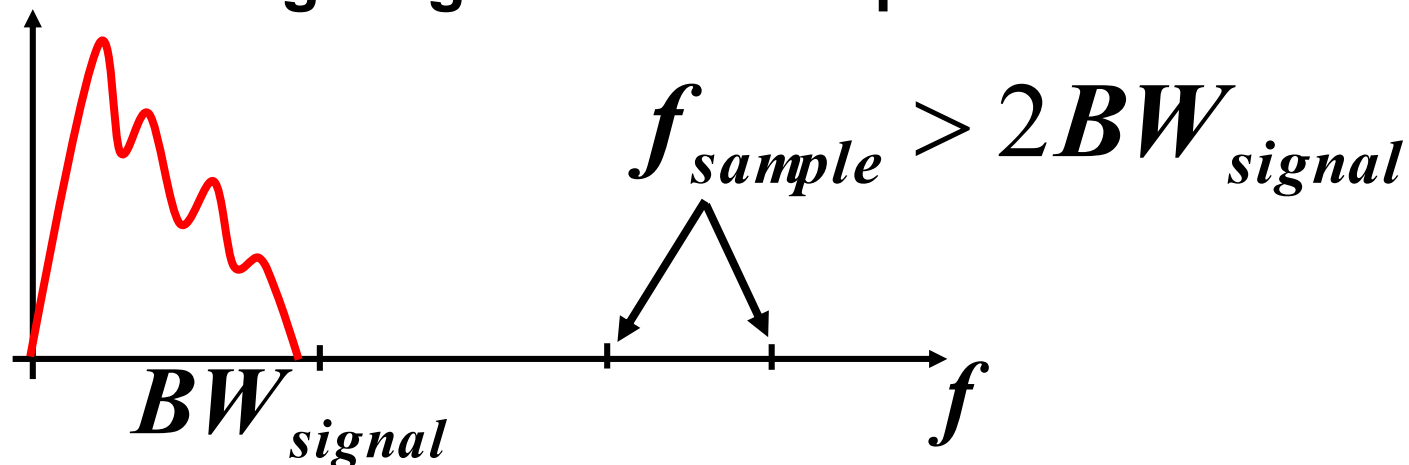
Audio: BW 20Hz – 20 kHz

Nyquists Samplingsteorem

Om man samplar en analog signal med en bandbredd, BW_{signal} , med en samplingsfrekvens

$$f_{sample} > 2BW_{signal}$$

kan den analoga signalen återskapas.

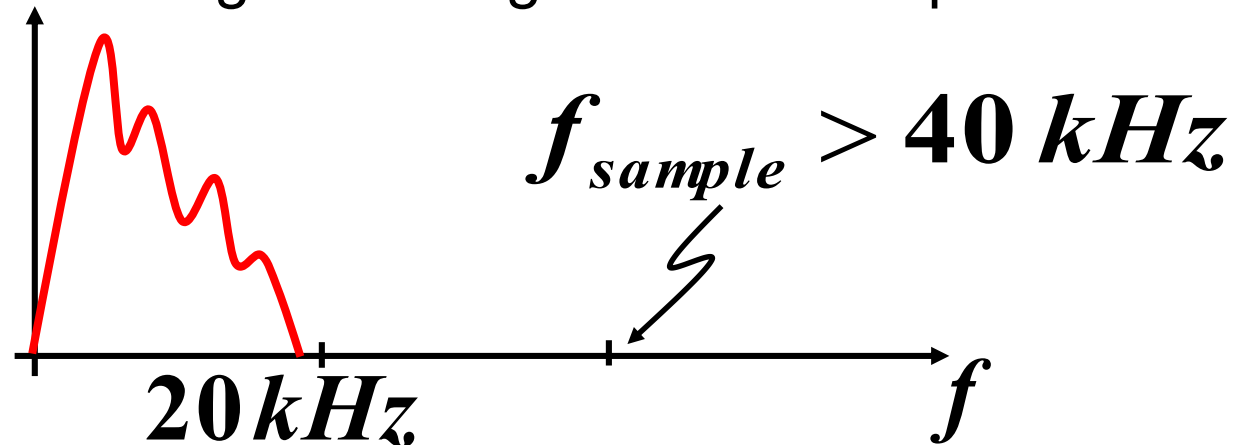
Mer om detta i Digital Signalbehandling

Nyquists Samplingsteorem - Audio

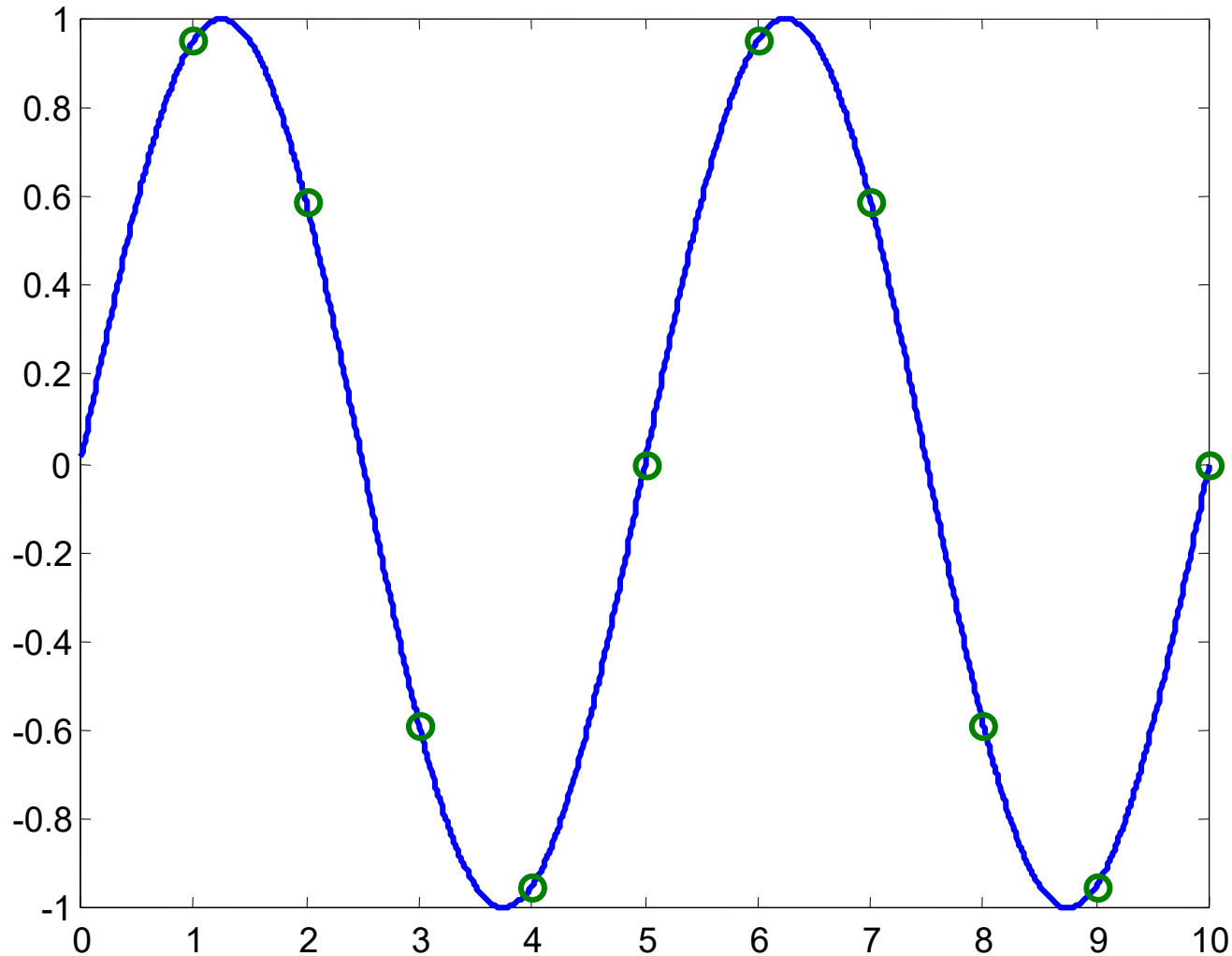
Det mänskliga örat har en bandbredd 20Hz-20kHz, om

$$f_{sample} > 2 \times 20kHz = 40kHz$$

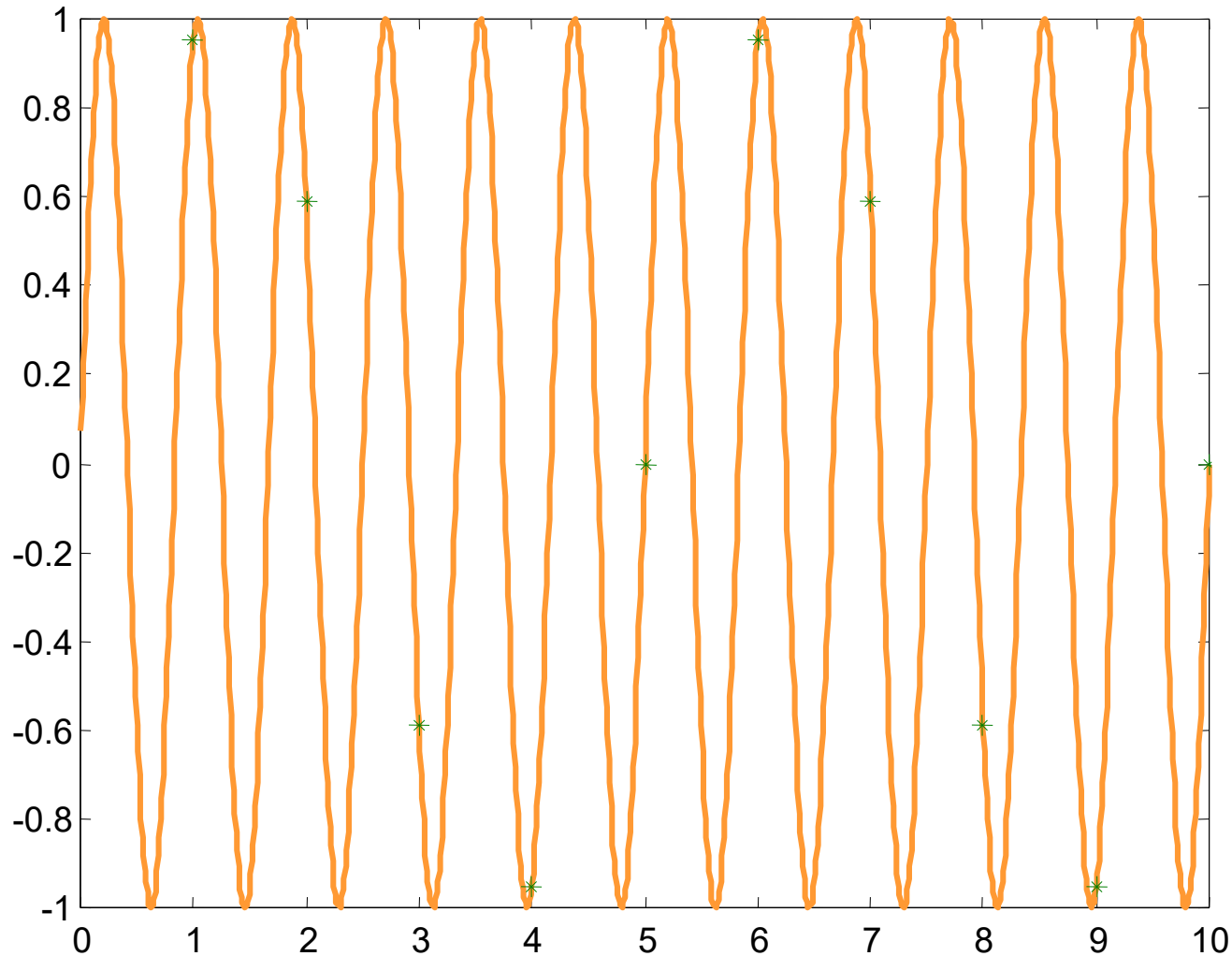
kan den analoga audiosignalen återskapas.

Sampling – $f_s > 2f_{signal}$

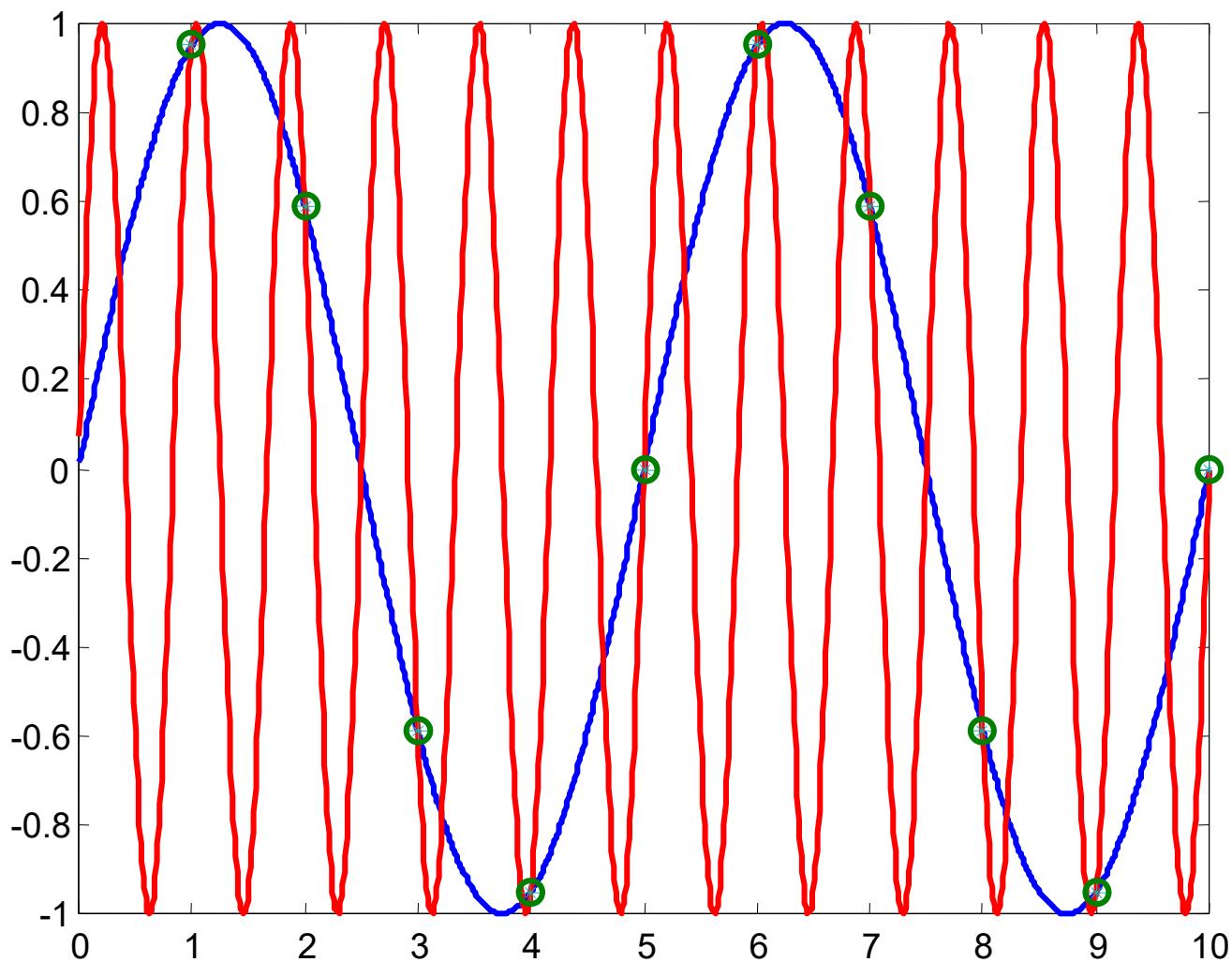

Sampling – $f_s < 2f_{\text{signal}}$

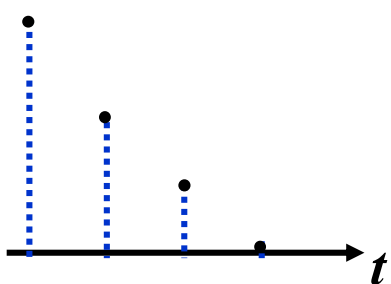
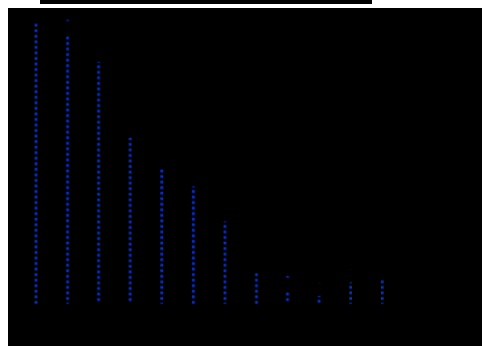
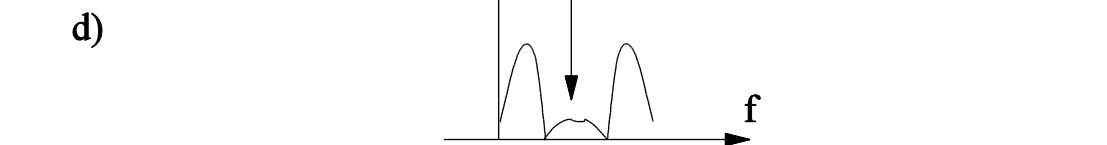
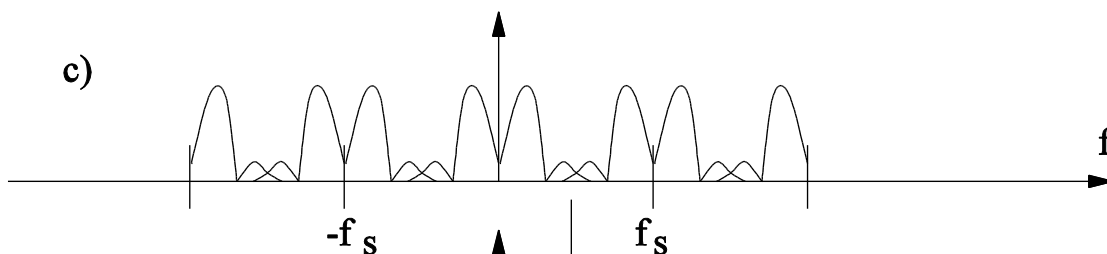
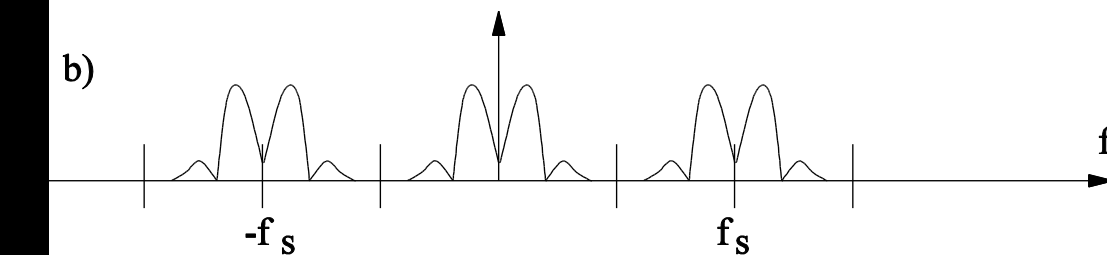
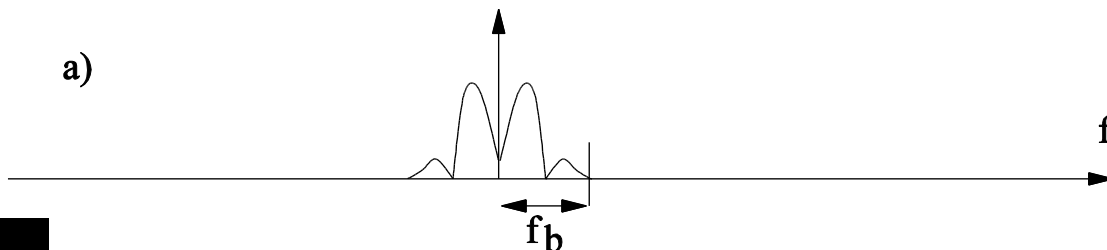
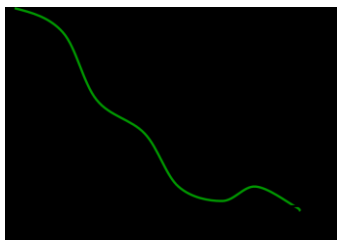

Signalerna kan förväxlas - vikning

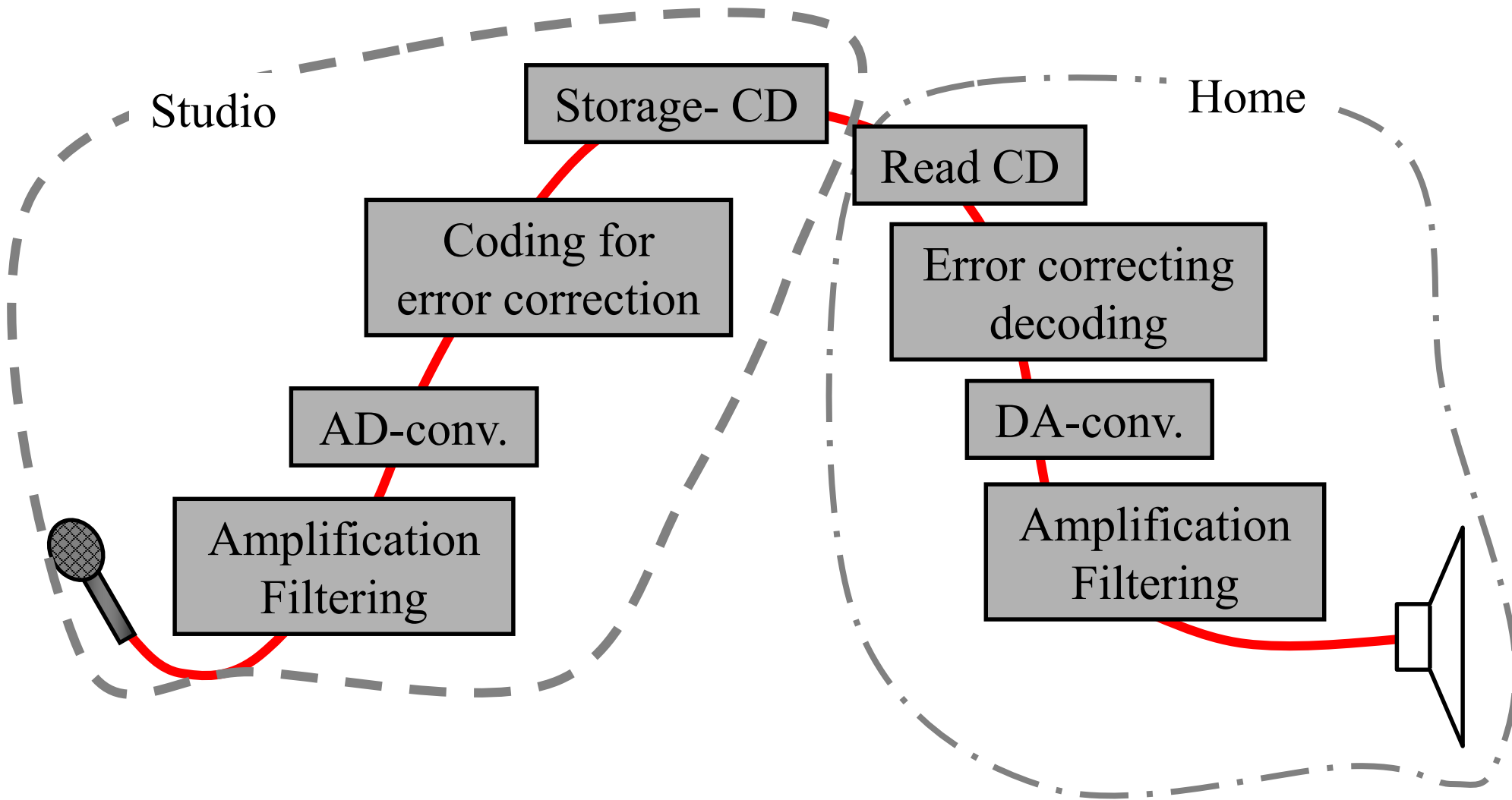

Vikning vid $f_s < 2f_b$

Negativa frekvenser kommer från komplex representation.

Exempel: Digitalt ljud, CD/DVD

CD kontra FLAC

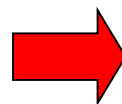
Specification	CD Audio	FLAC
Sampling Rate	44.1 kHz	<655 kHz
Sampling Accuracy	16-bit	<32-bit
Number of Possible Output Levels	65,536 (96 dB)	$<4.295 \times 10^9$ (192 dB)

Hörsel – Dynamik 130 dB

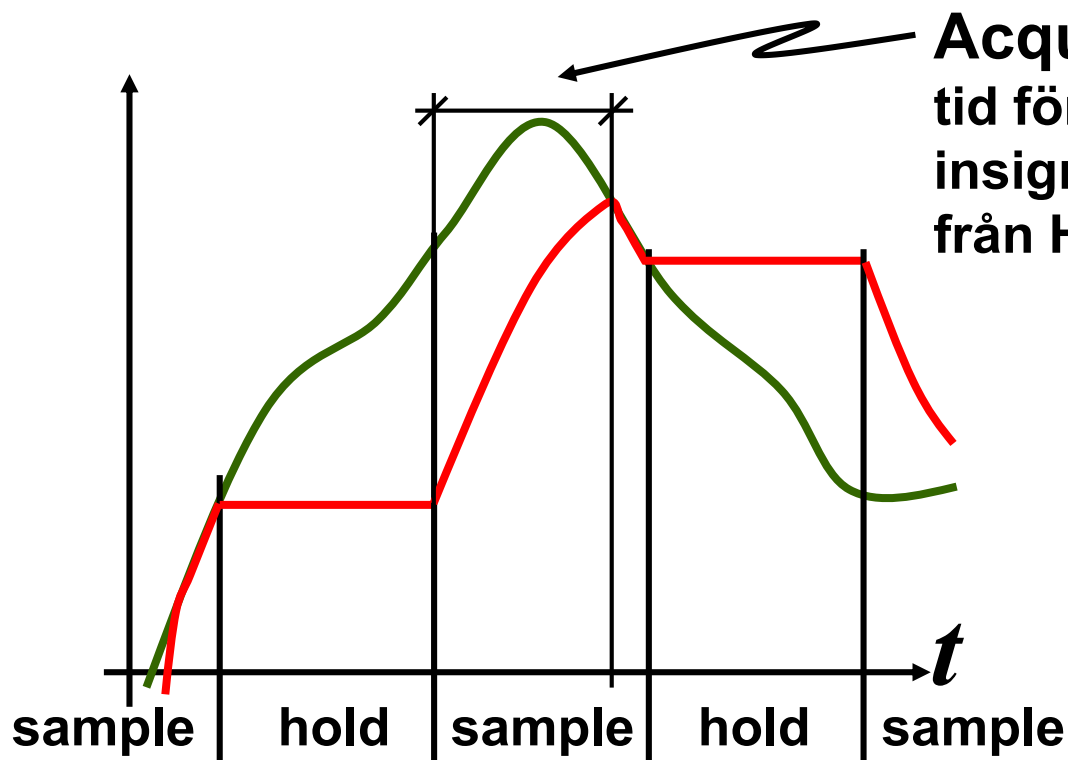
Sample & Hold

Sample & Hold

Under AD-omvandlingen får inte det analoga värdet ändras

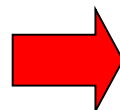
Sample & Hold krets

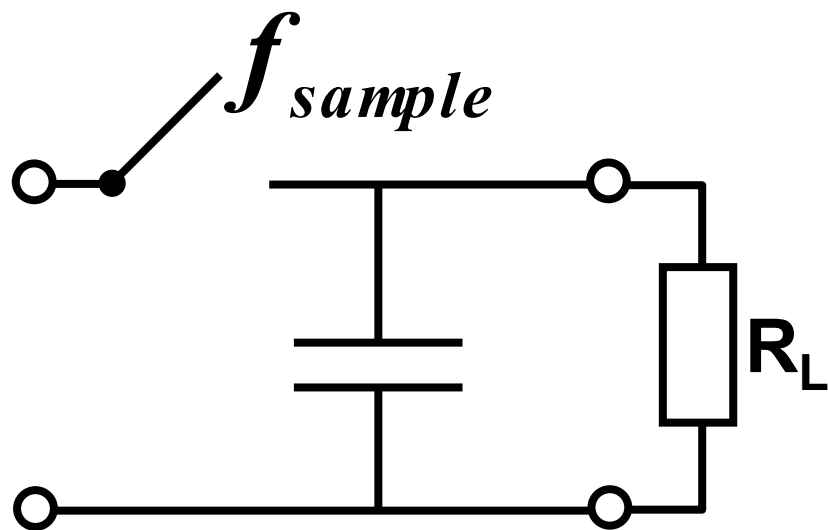
Acquisition time =
tid för utsignalen att följa
insignalen när man går
från HOLD till SAMPLE

Sample & Hold

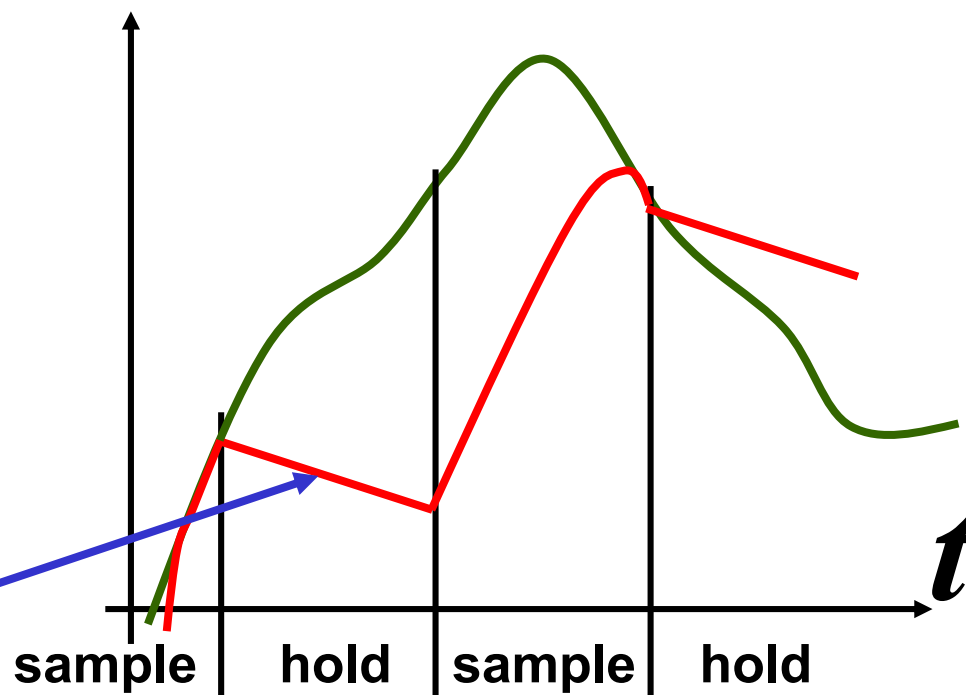
Spara ett analogtvärde

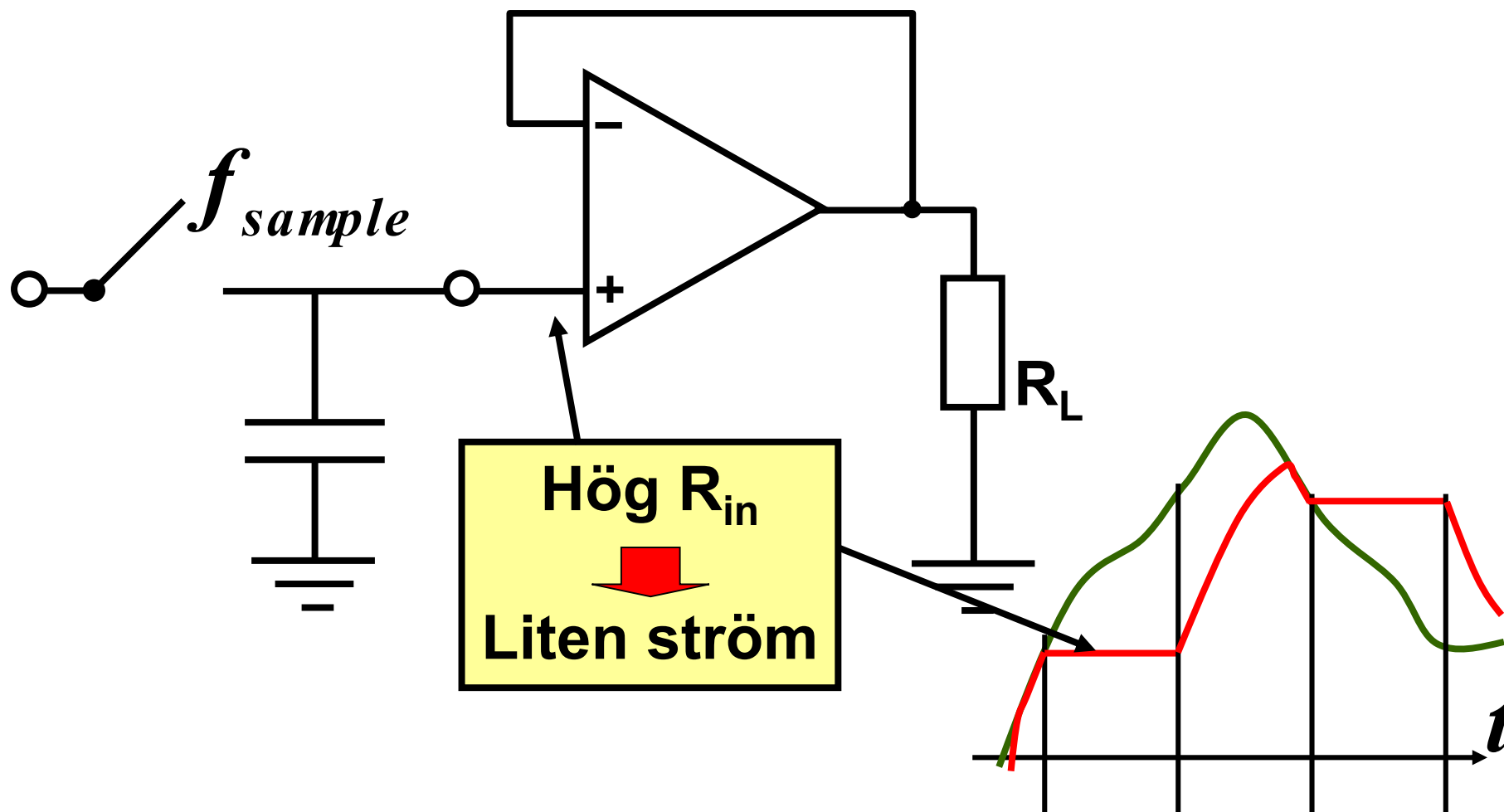
Kondensator

**Droop rate =
Kondensatorn
laddas ur**

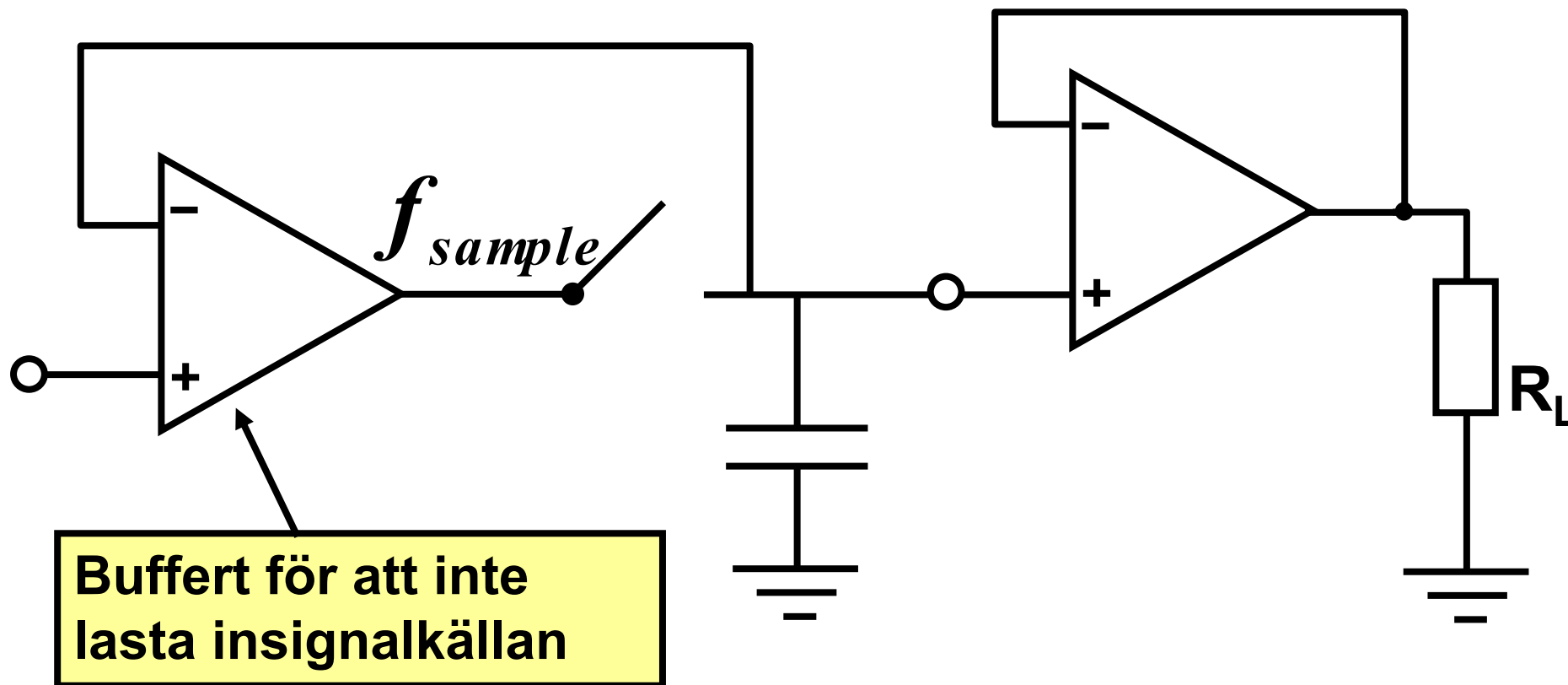

Sample & Hold med Buffer

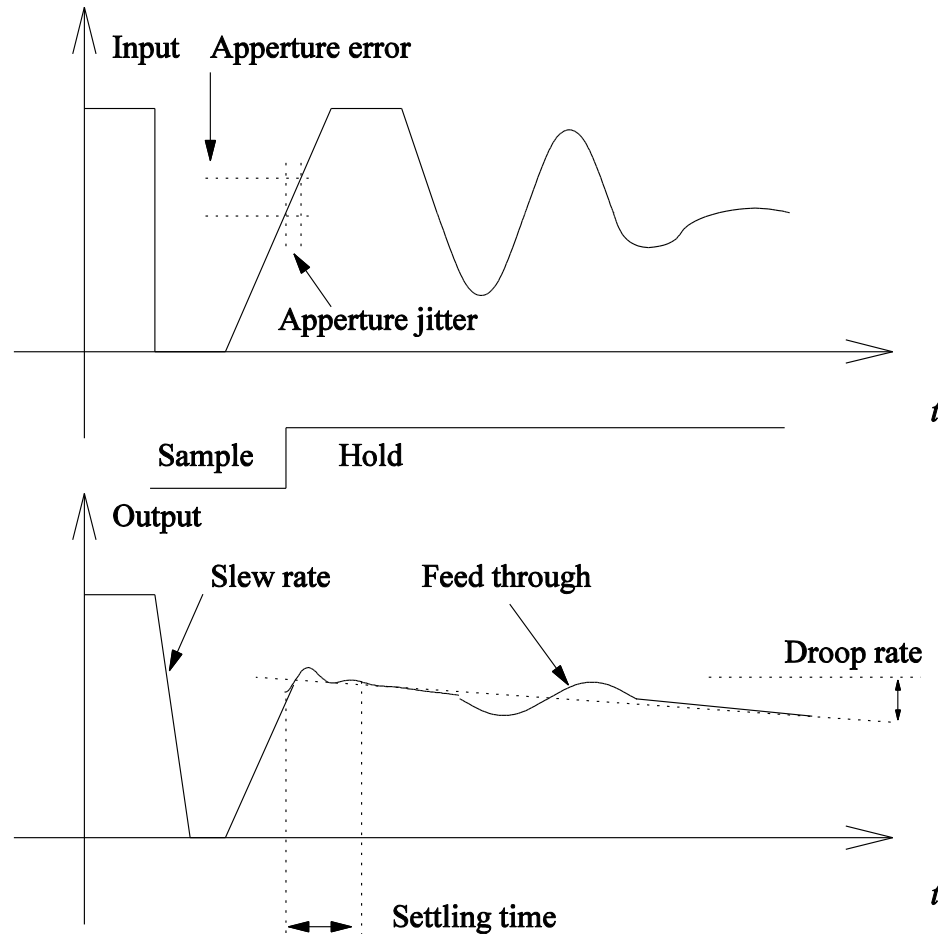

Sample & Hold med Buffer

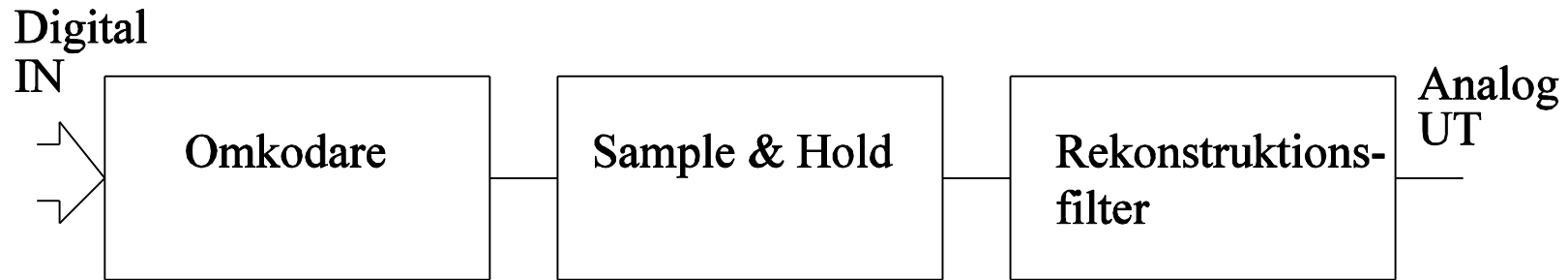

Fel vid S&H

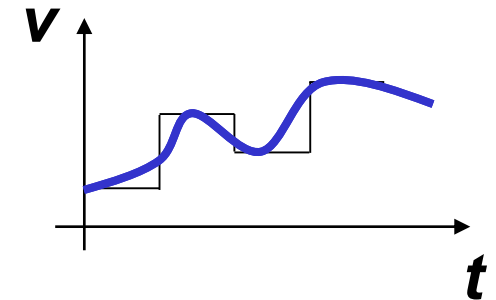
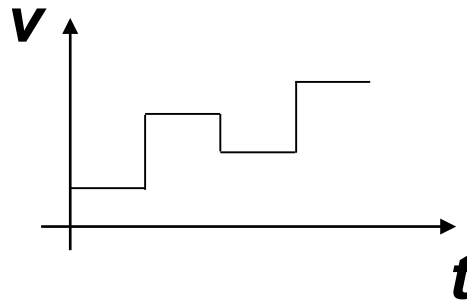

Digital till Analog omvandling

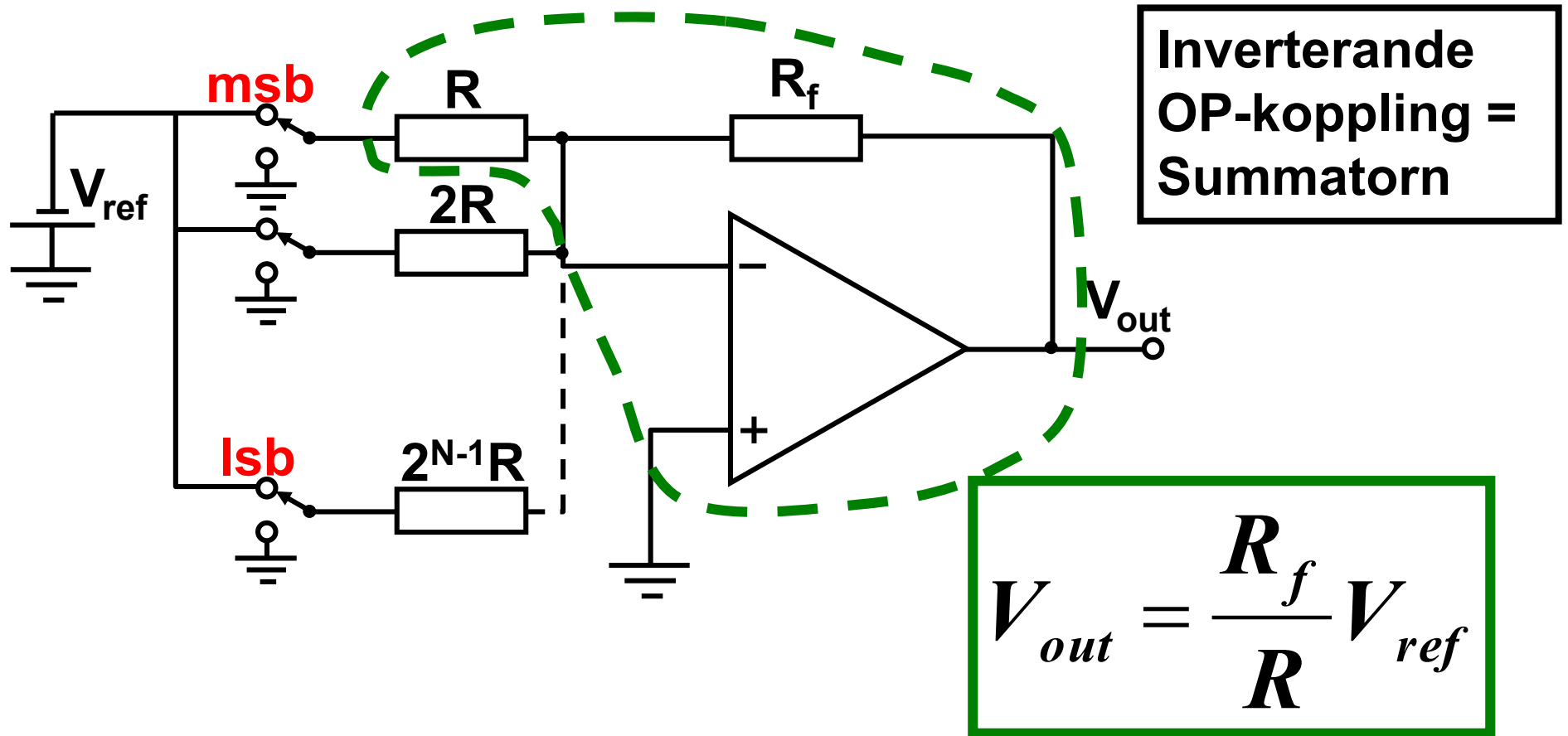
Princip för DA-omvandling

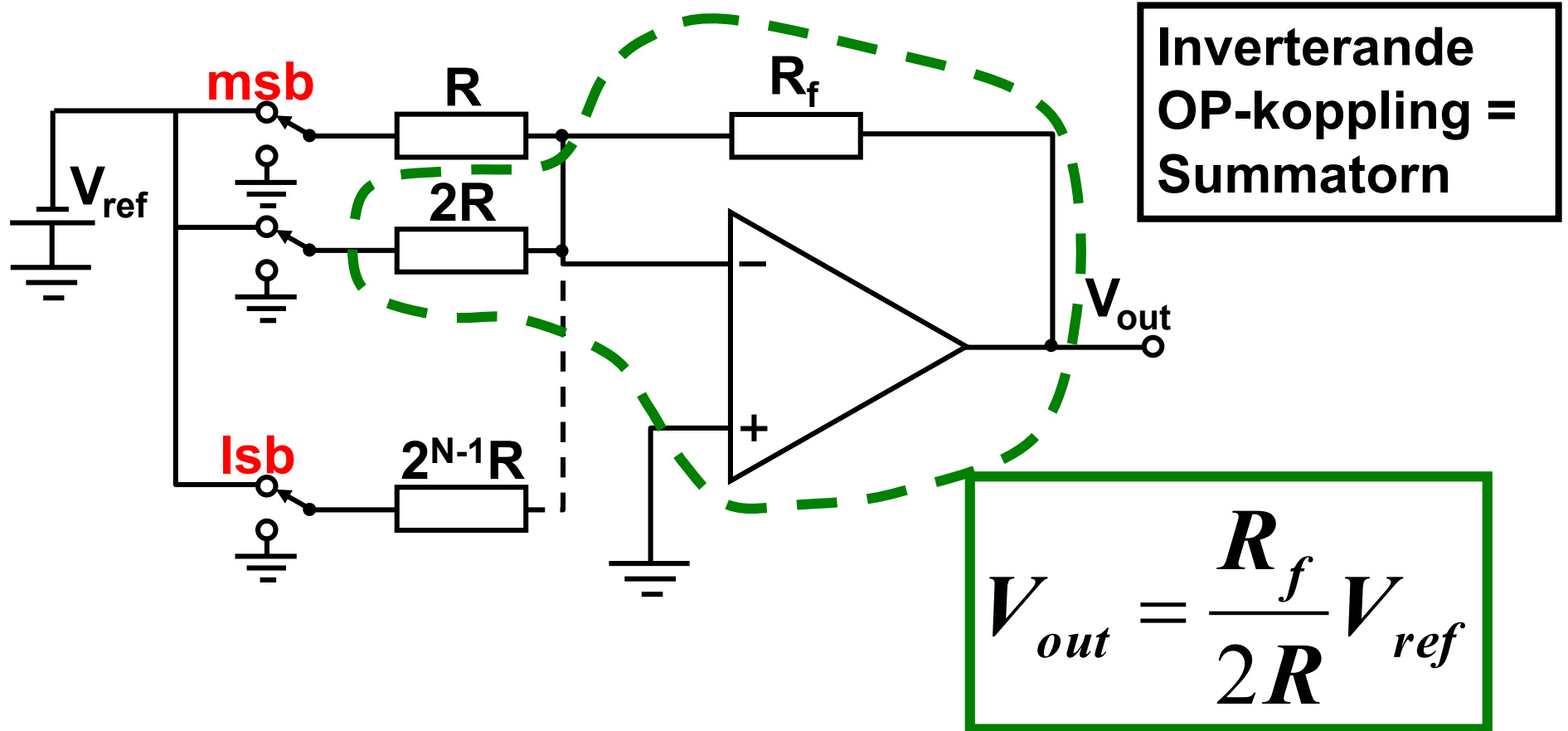
01001001

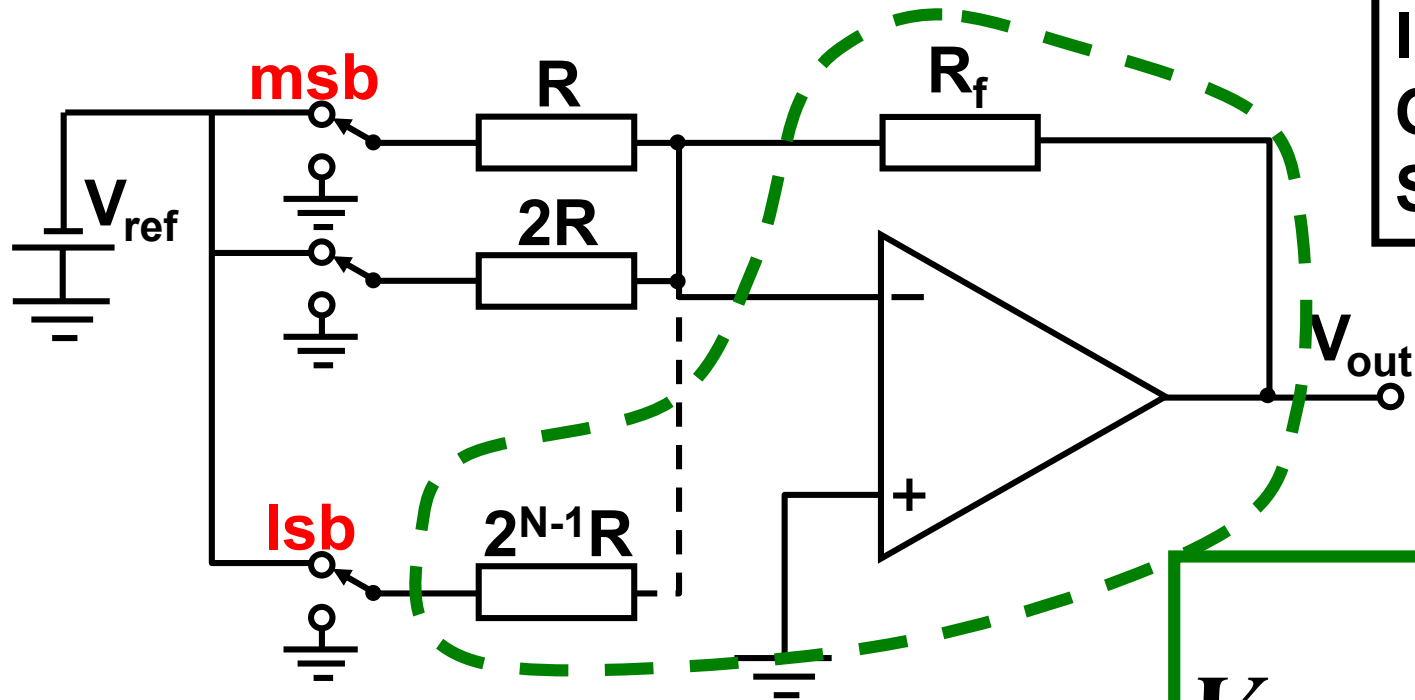
Digital till Analog Konvertering

Digital till Analog Konvertering

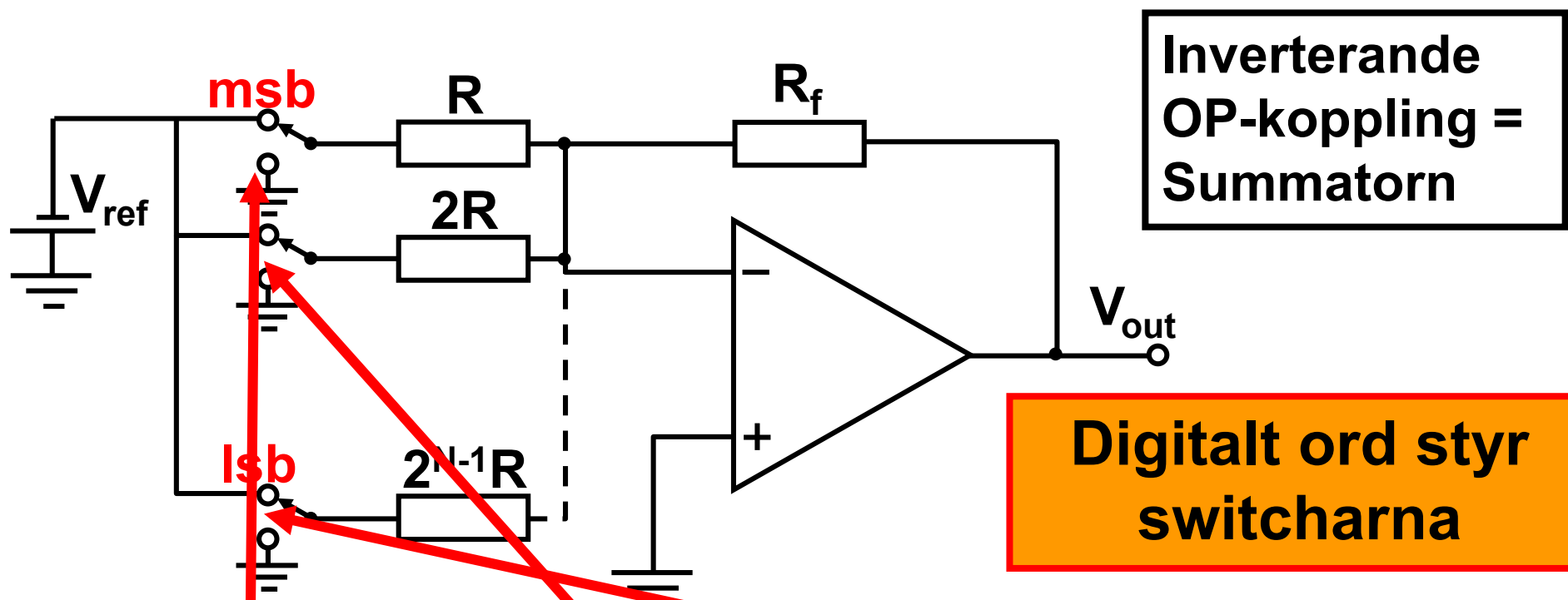
Digital till Analog Konvertering

Inverterande
OP-koppling =
Summatoren

$$V_{out} = \frac{R_f}{2^{N-1} R} V_{ref}$$

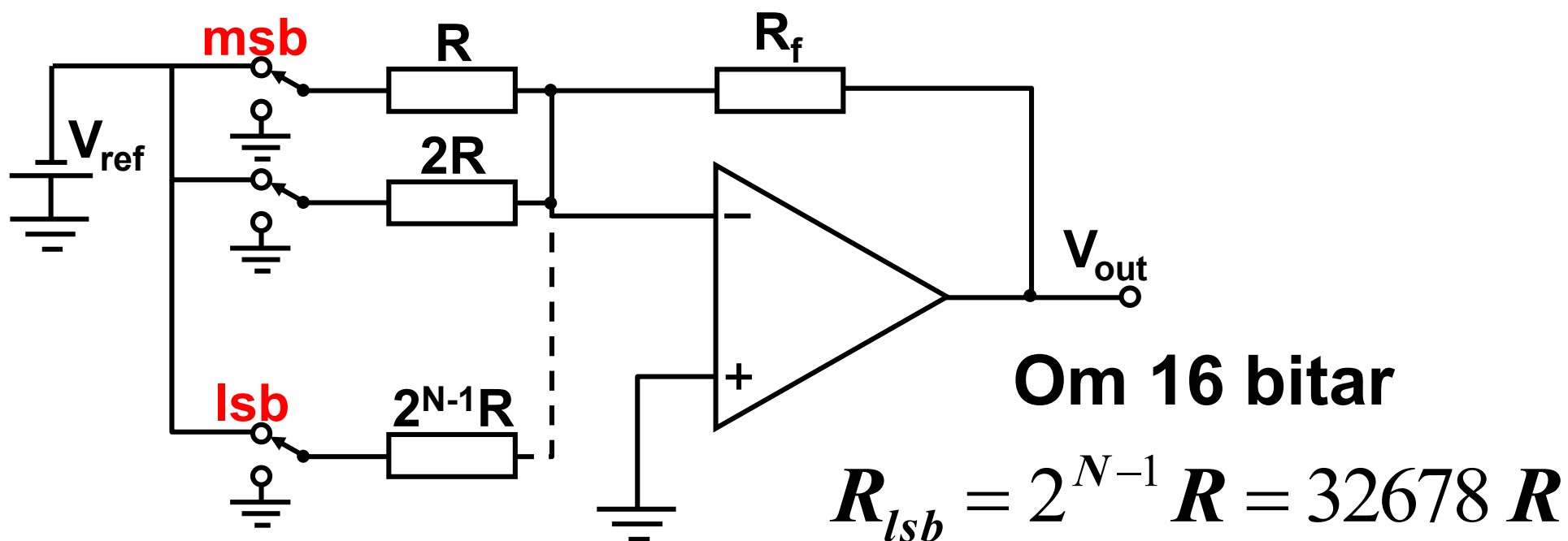
Digital till Analog Konvertering

$$V_{out} = \left(msb \frac{R_f}{R} + (msb - 1) \frac{R_f}{2R} + K + lsb \frac{R_f}{2^{N-1}R} \right) V_{ref}$$

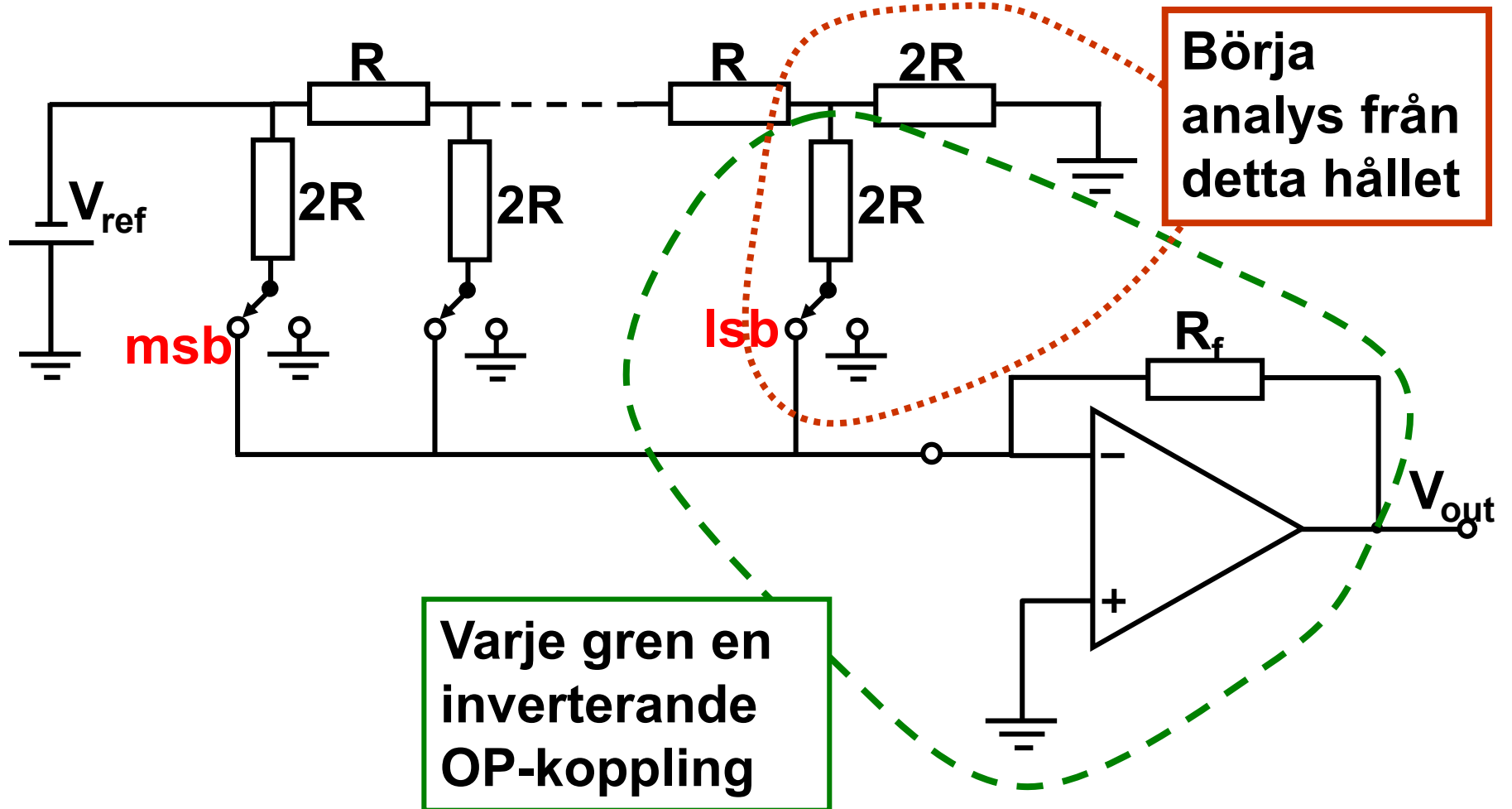

Digital till Analog Konvertering

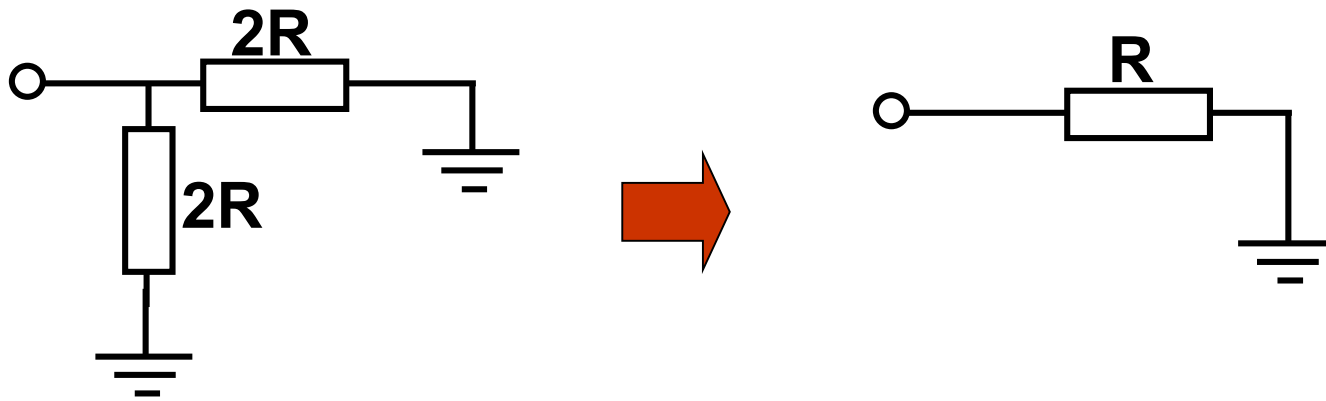

**Svårt med så stora motståndsvärden!
Litet antal bitar med relativt låga krav.**

DA-omvandling - R/2R Stege

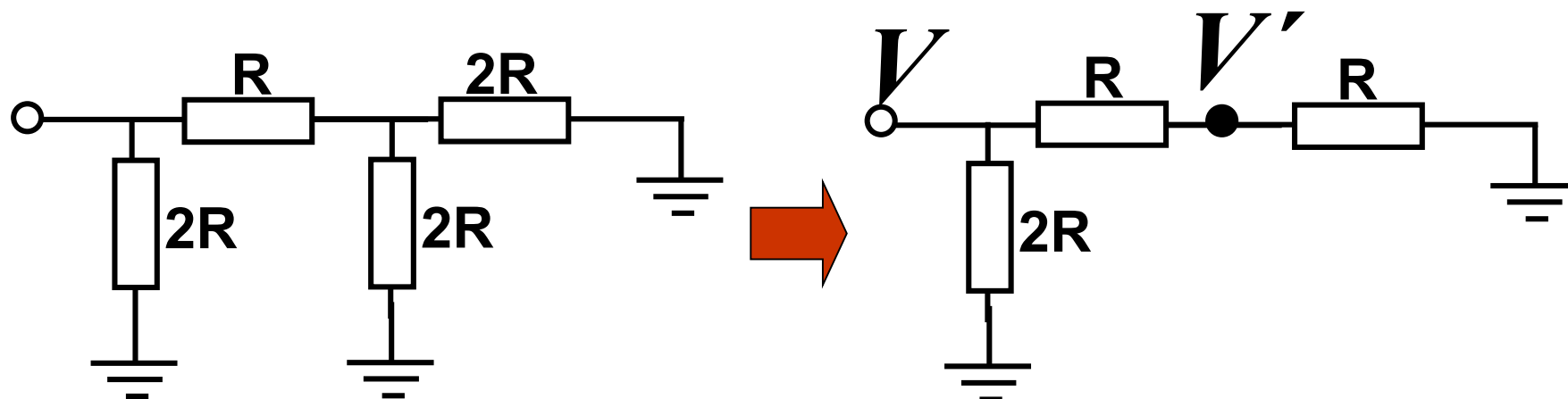
DA-omvandling - R/2R Stege

Parallellkoppling av motstånd

$$\frac{1}{R_{tot}} = \frac{1}{R_1} + \frac{1}{R_2} + \dots + \frac{1}{R_N}$$

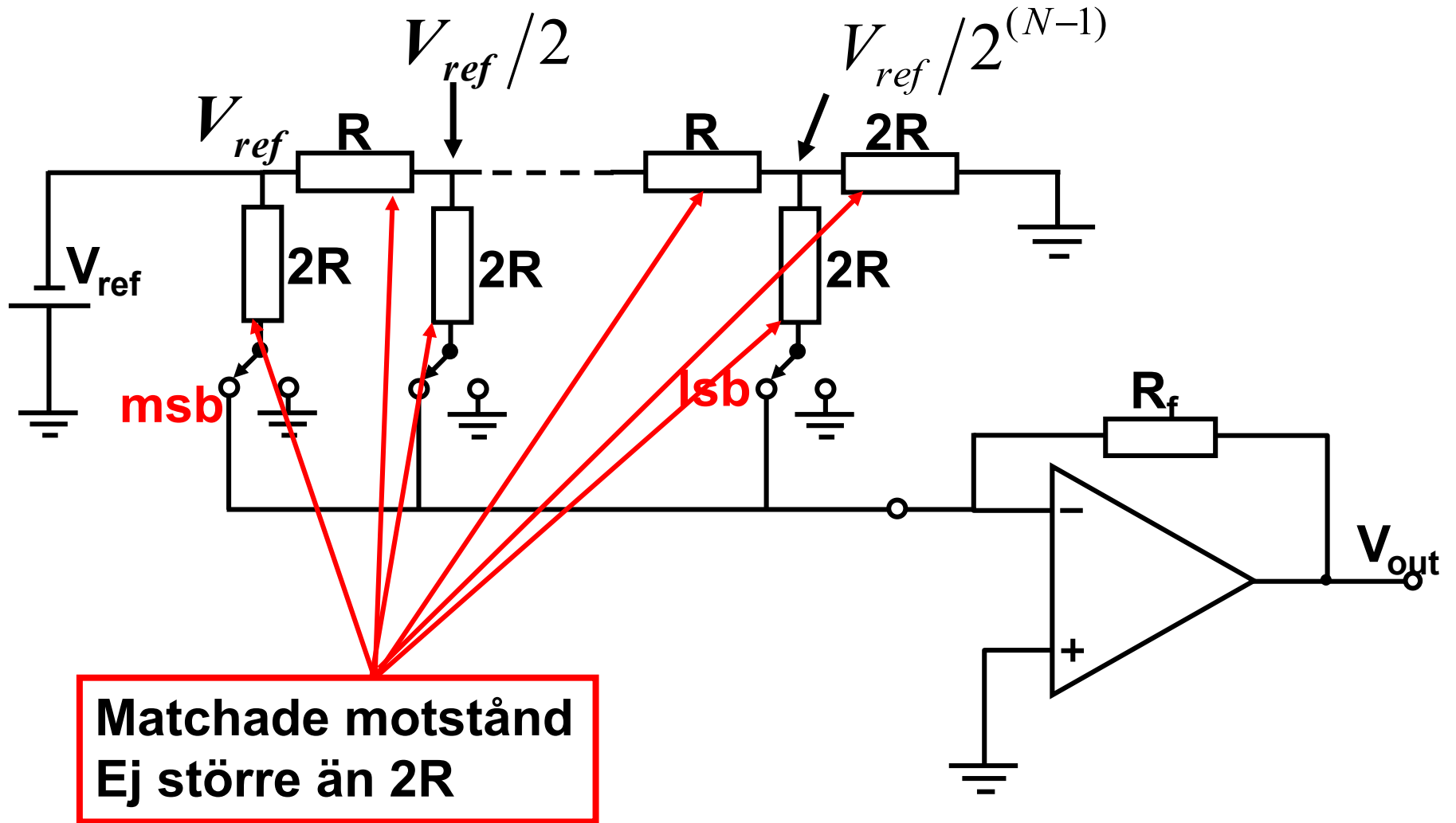
DA-omvandling - R/2R Stege

**Spänningshalvering
i varje steg**

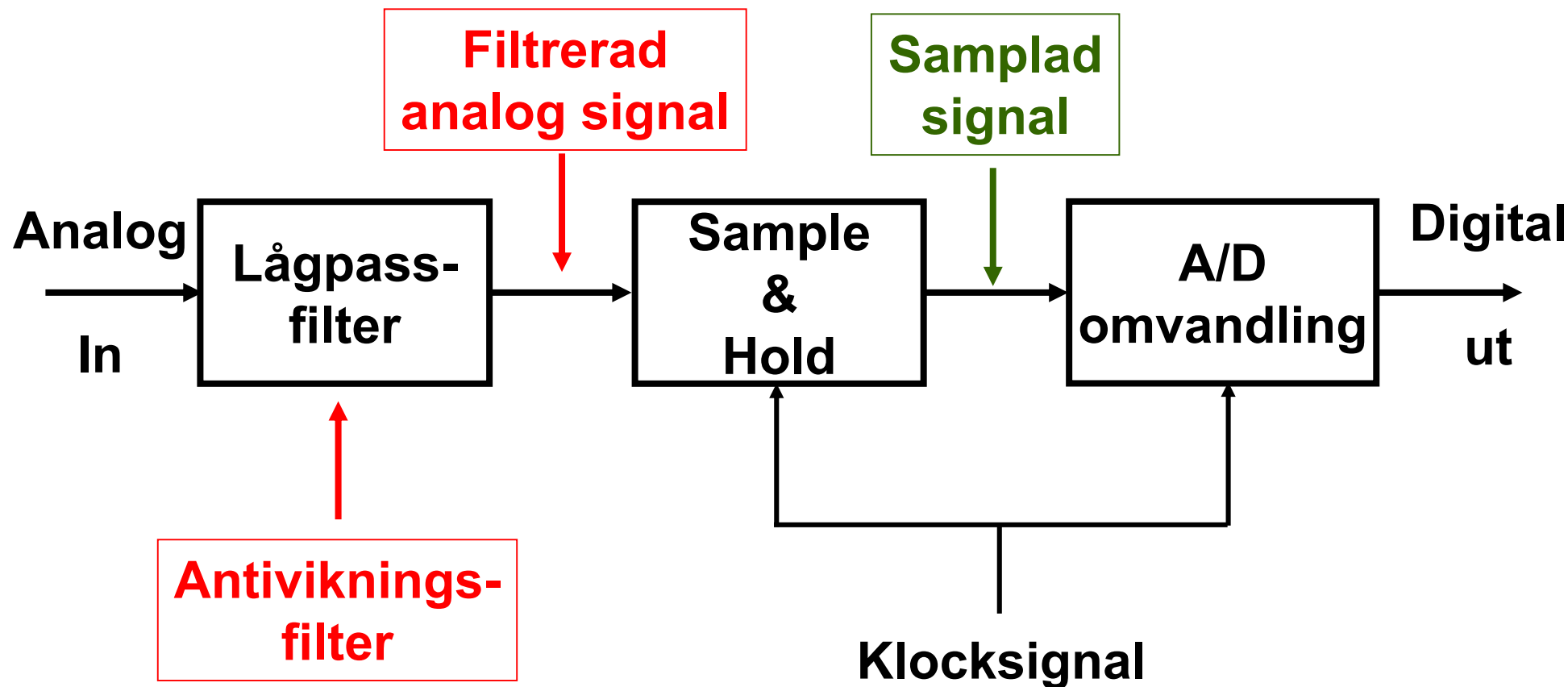
$$V' = \frac{R}{R + R} V = \frac{V}{2}$$

DA-omvandling - R/2R Stege

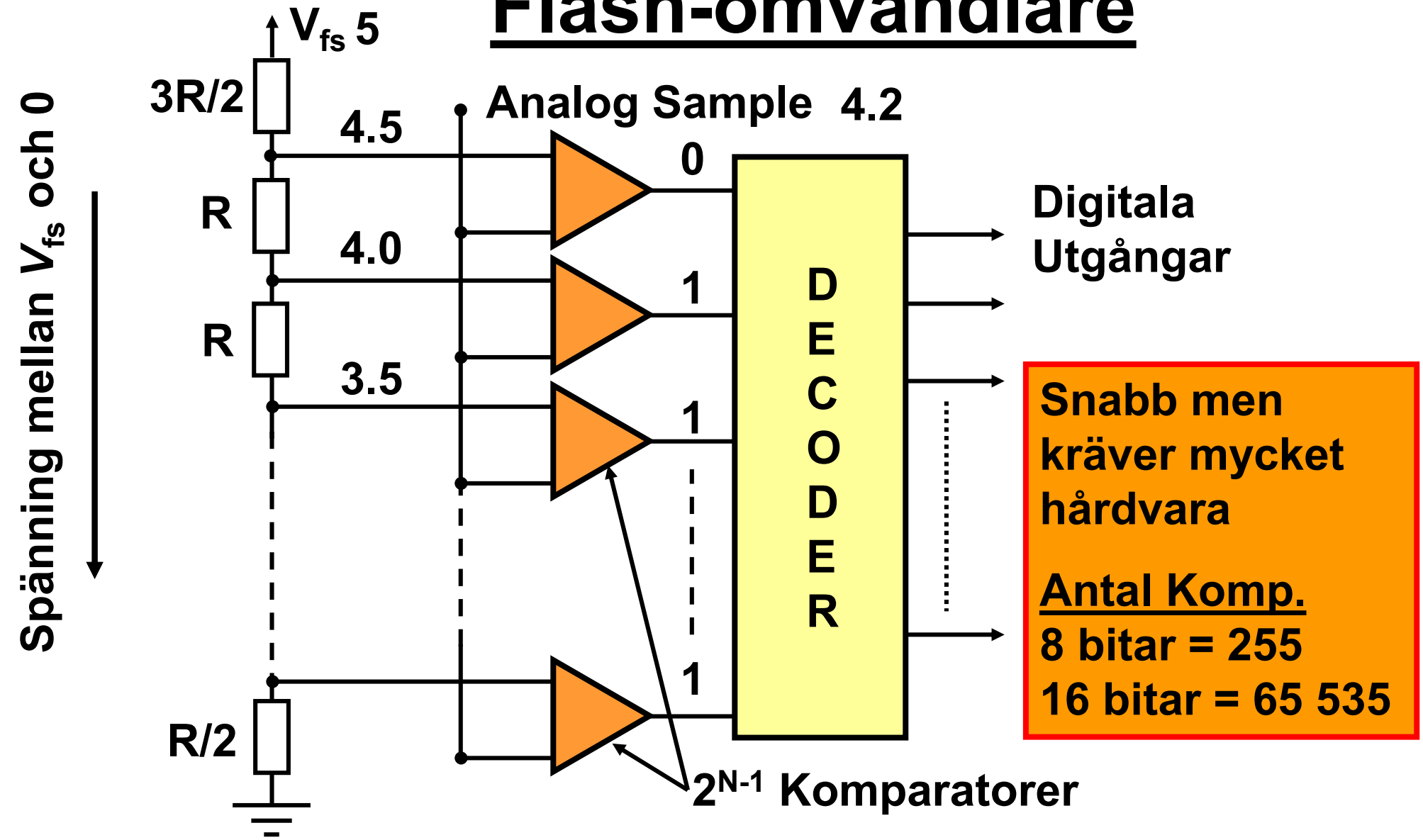

Analog till Digital omvandlare

Analog till Digital omvandling

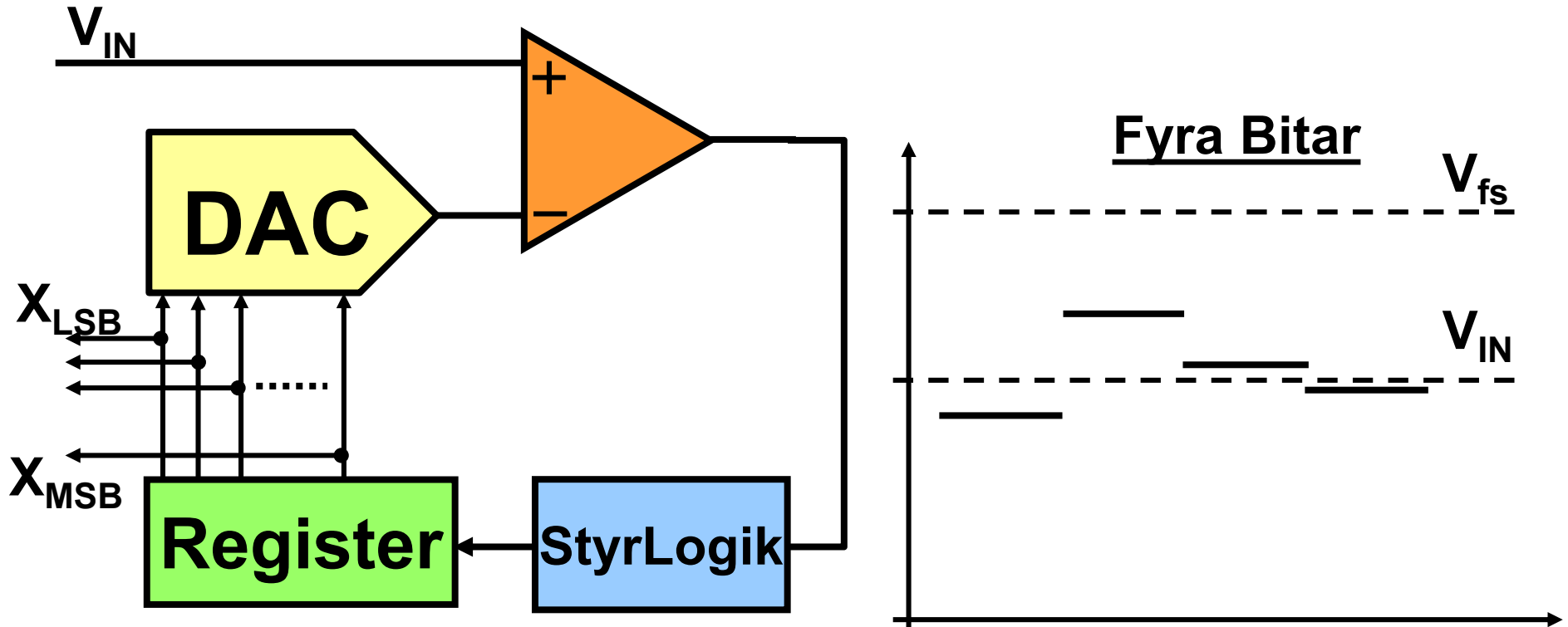

Flash-omvandlare

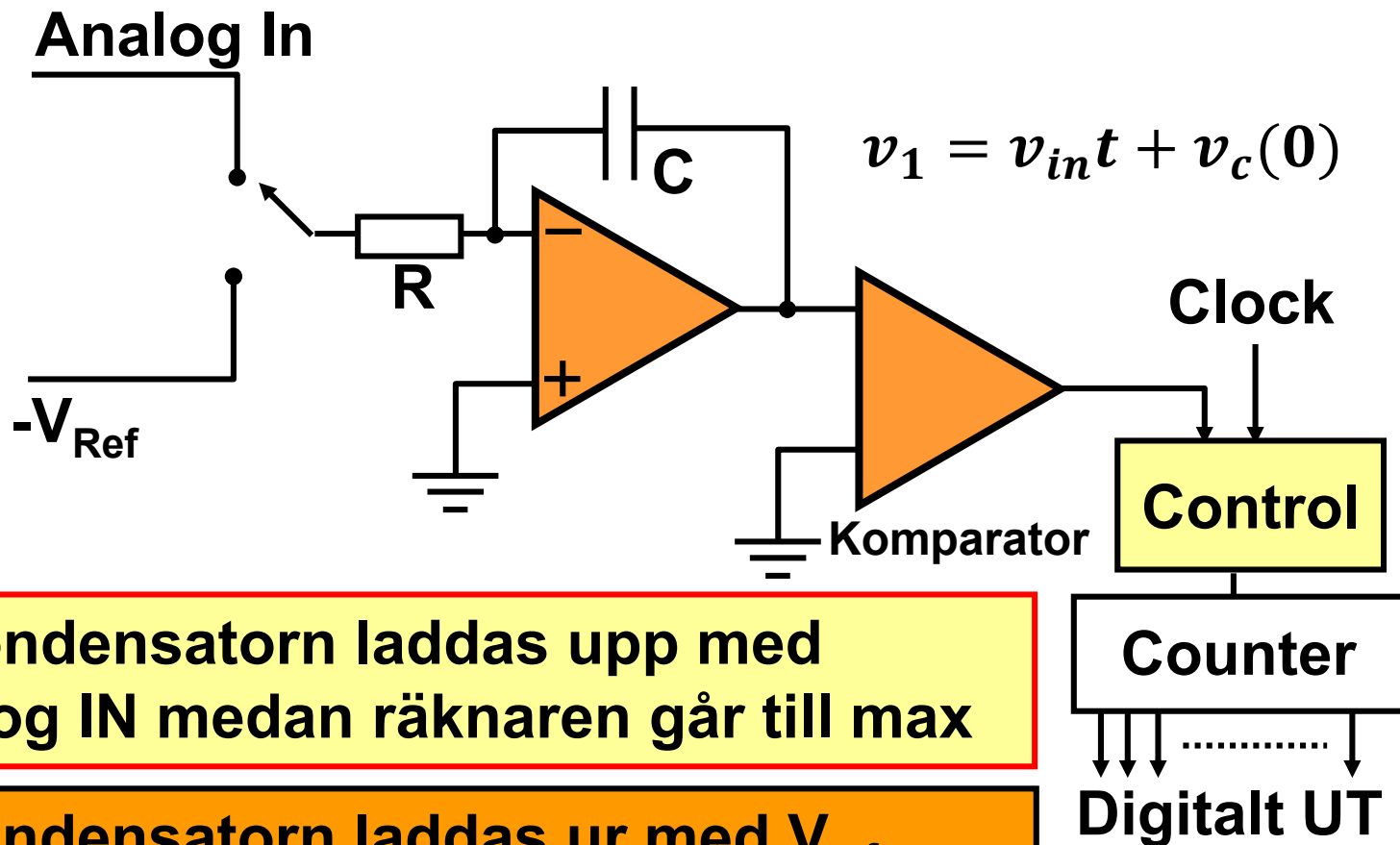
Succesivapproximation

Binär Sökning
 Alltid samma Omvandlingstid
 N bitar → N jämförelser

Förslag	1000	1100	1010	1001
Test	OK	NEJ	NEJ	OK
Utvärde	1000	1000	1000	1001

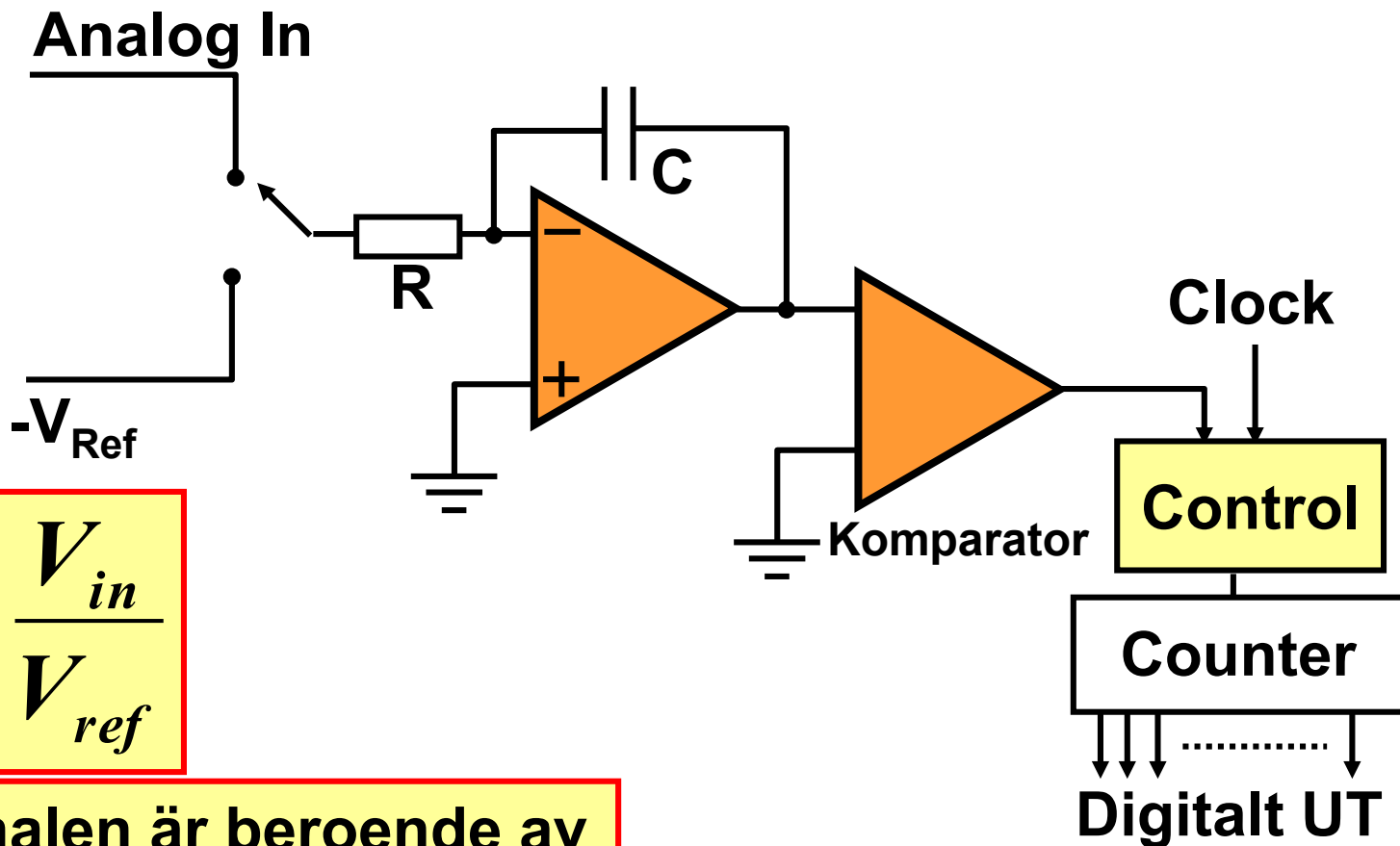
Integrerande Omvandlare, Dual Slope

1. Kondensatorn laddas upp med Analog IN medan räknaren går till max

2. Kondensatorn laddas ur med V_{ref} , räknarvärdet vid omslag mäts på analoga spänningen

Integrerande Omvandlare, Dual Slope

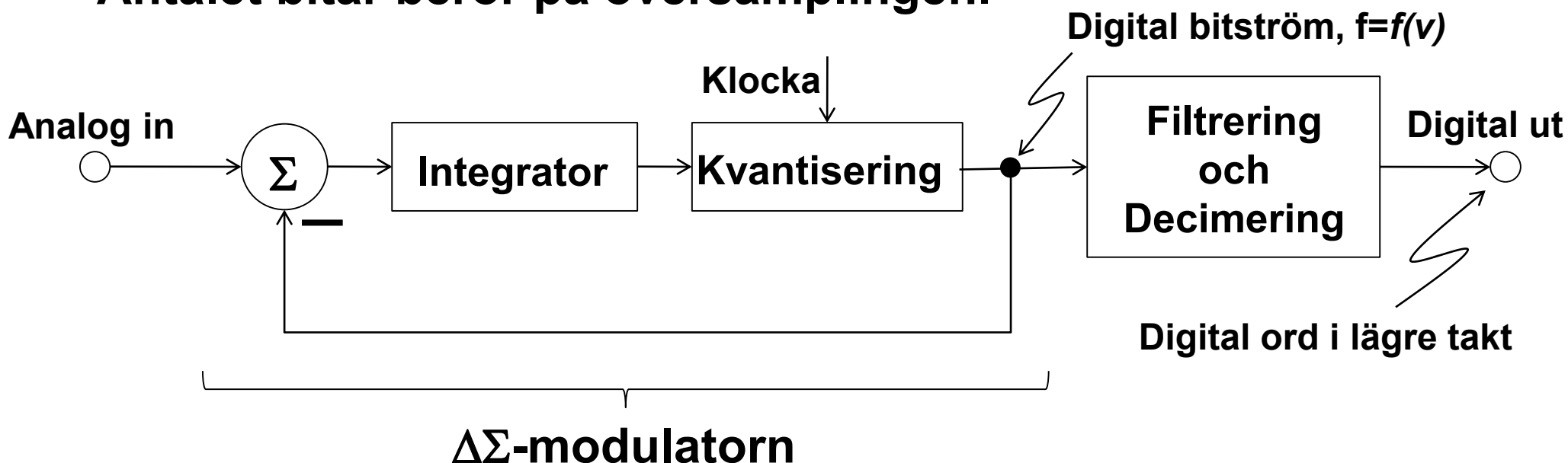
$$\frac{T_2}{T_1} = \frac{V_{in}}{V_{ref}}$$

Utsignalen är beroende av både upp- och urladdning men EJ av C och R.

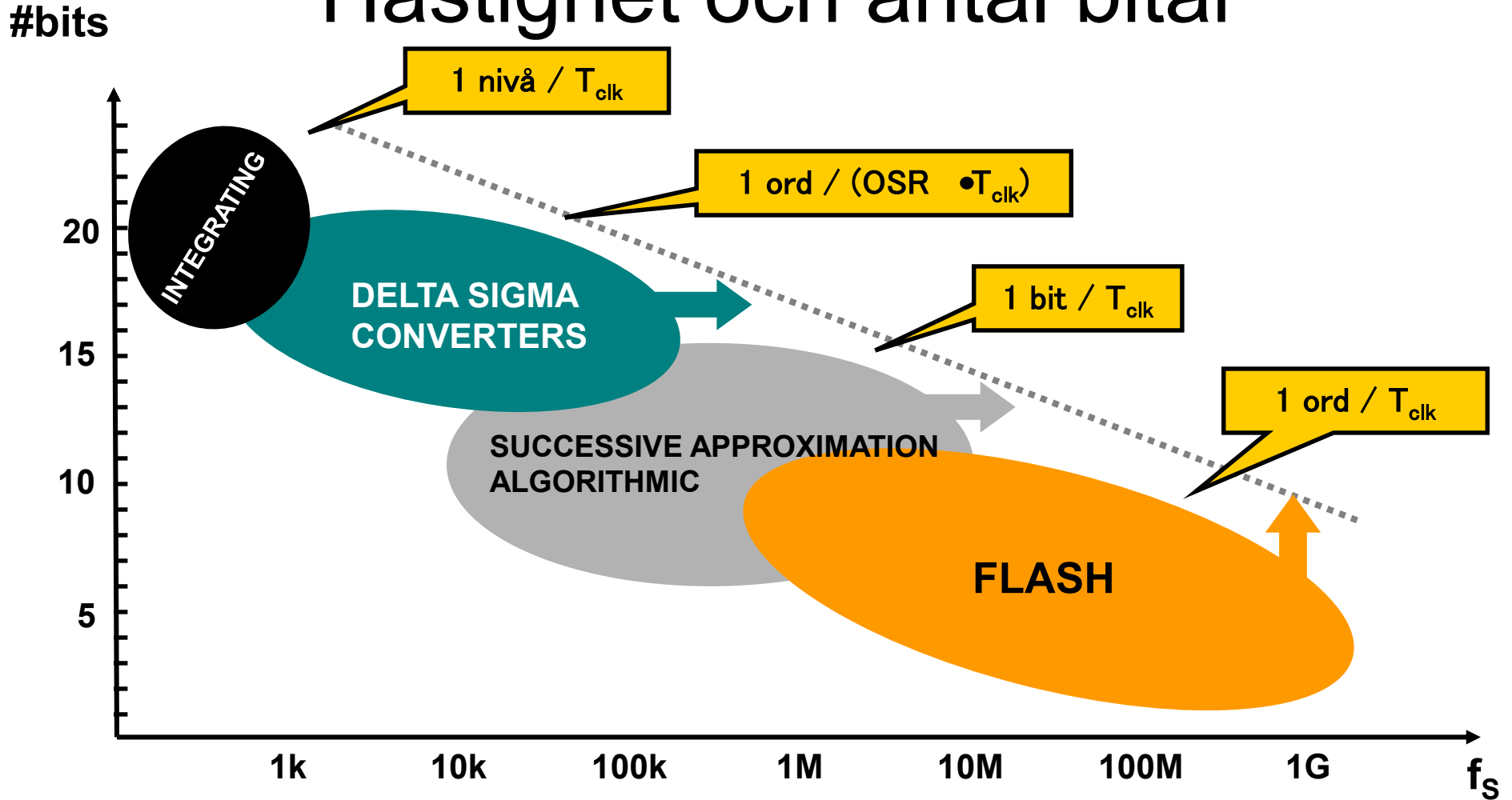
Ej känslig för drift i klockfrekvens och variationer i R och C

Kort om $\Delta\Sigma$ -omvandlare

Bygger på att vi översamplar signalen och får en bitström med betydligt högre takt än vår Nyquist-samplingstakt. Därefter filtreras och decimeras (minskas) sampeltakten och vi får ut digitala ord med hög upplösning. Antalet bitar beror på översamplingen.

Hastighet och antal bitar

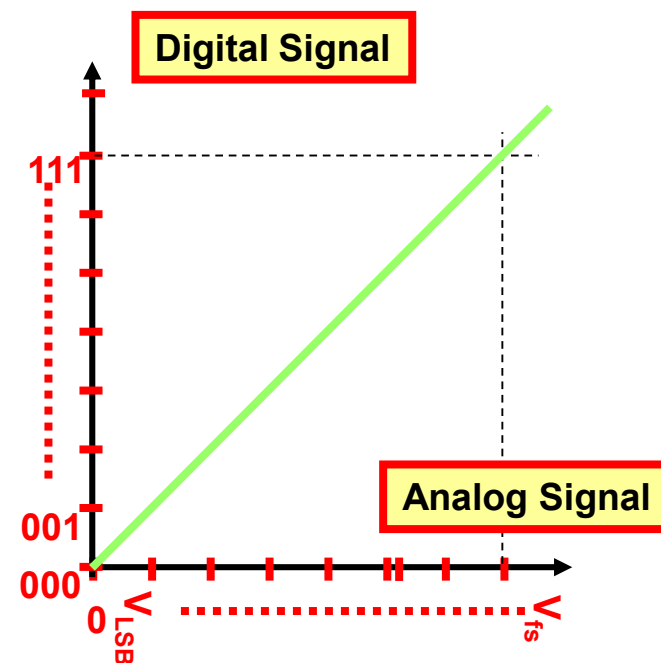

OSR = Over Sampling rate

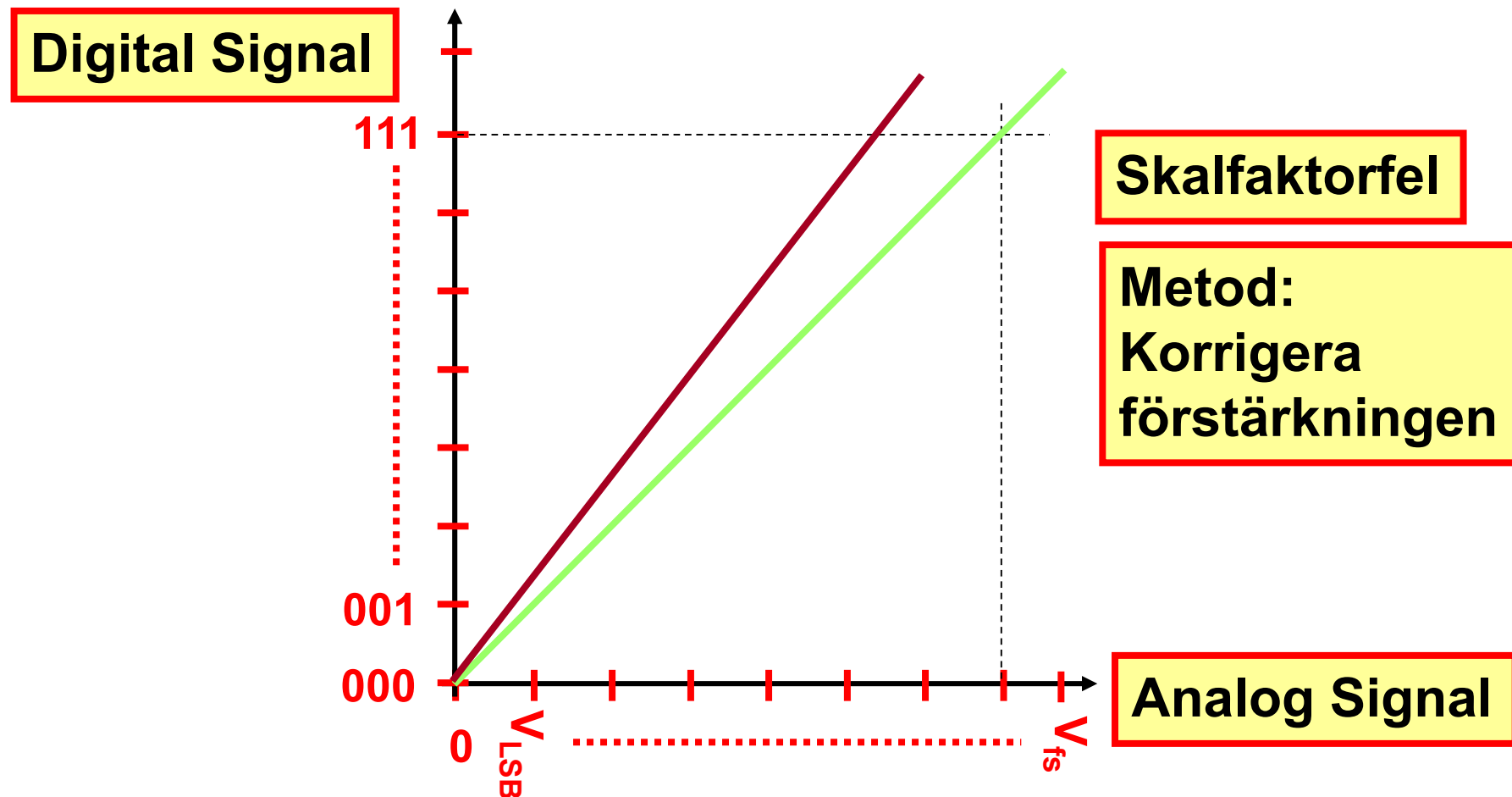
Original från Piero Andreani

AD- och DA-omvandling

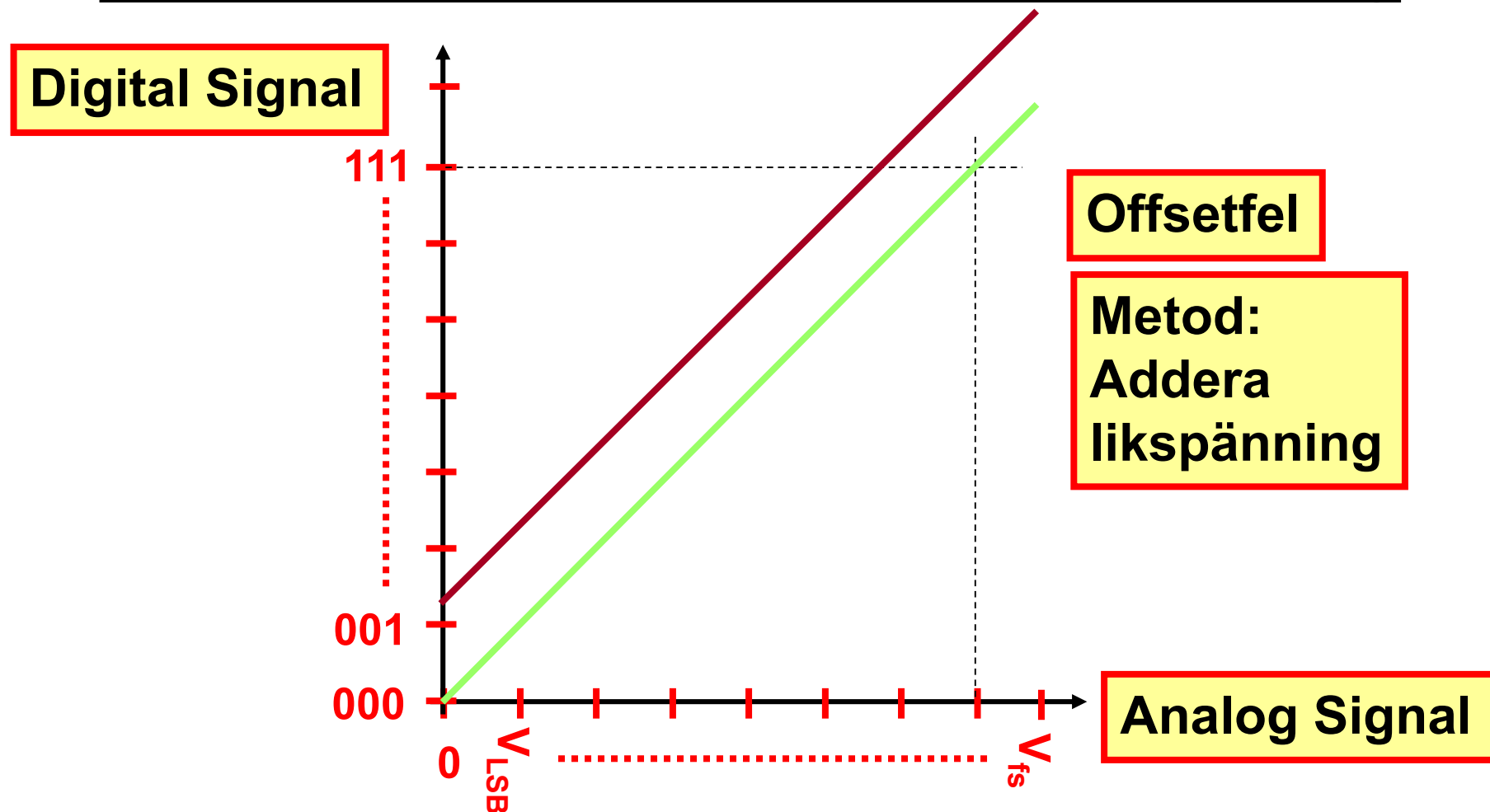
- Överföringen skall vara linjär dvs.
 $y = k*x$ där k är konstant,
 y är den digitala och
 x är den analoga signalen
- En verklig omvandlare har fel i överföringen:
 $y = k(x)*x + m$ där $k(x)$ varierar och m är nollfel

Fel i AD-omvandling

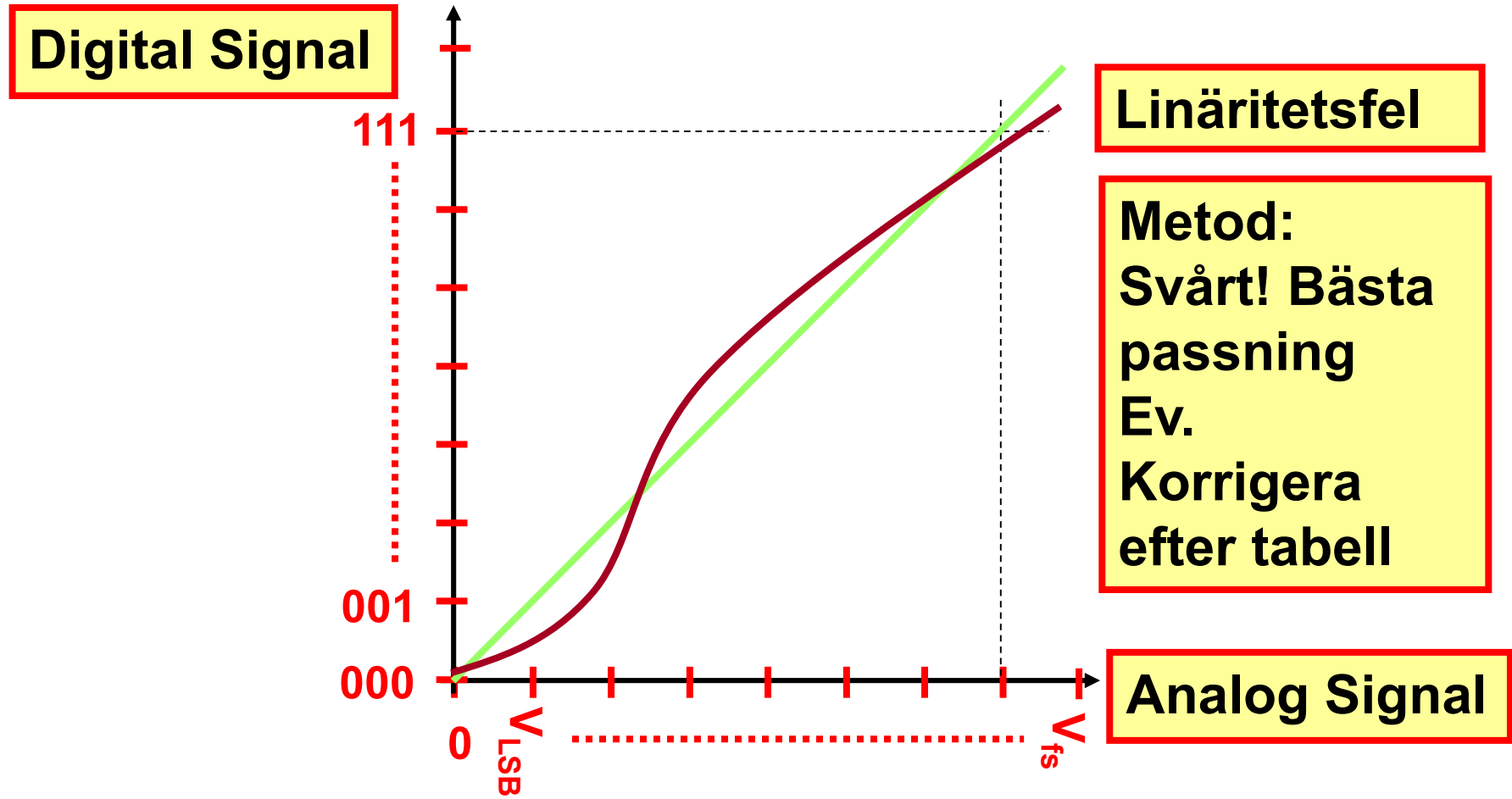

Felkällor i AD- och DA-omvandling

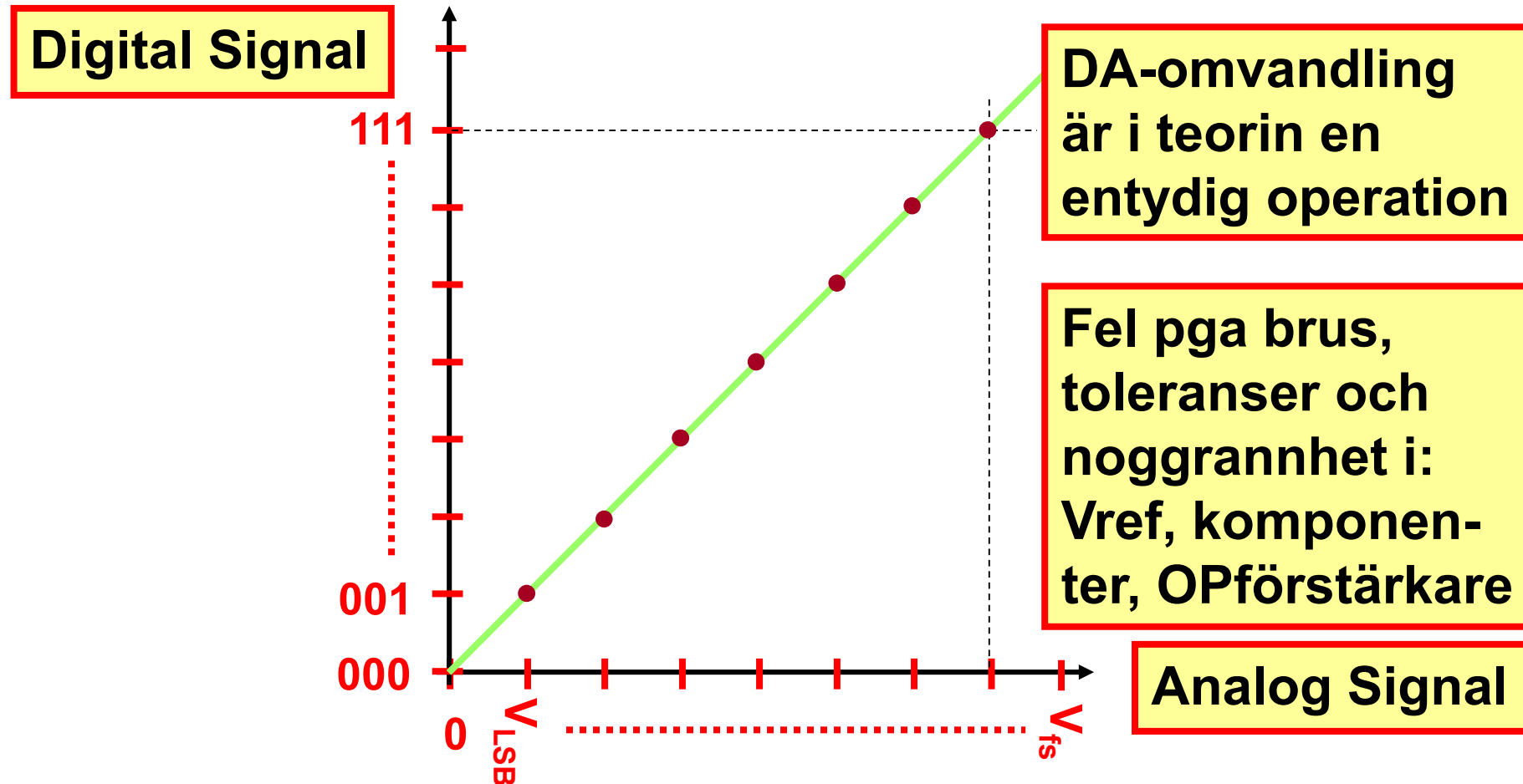

Felkällor i AD- och DA-omvandling

Fel i DA-omvandling

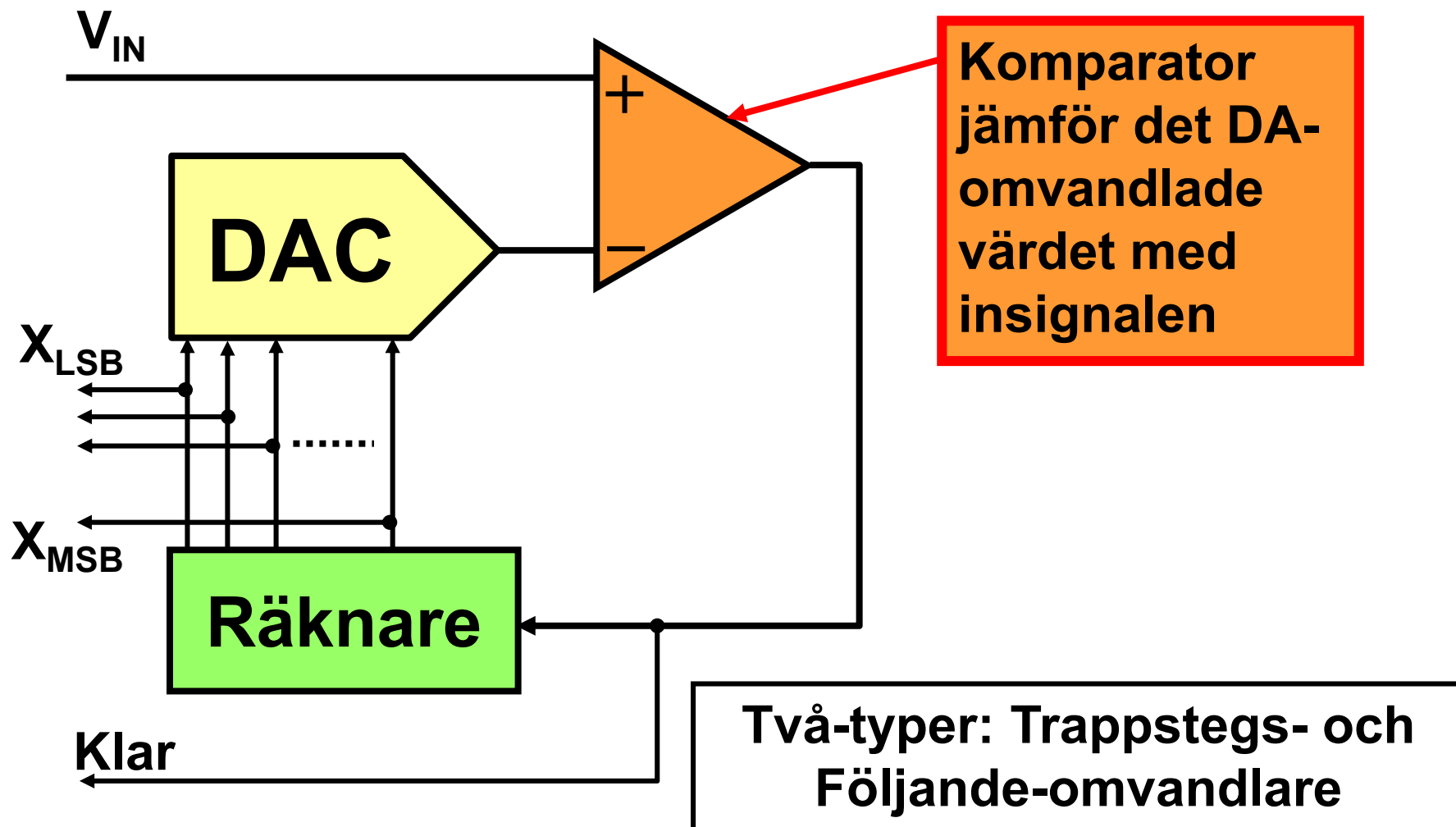

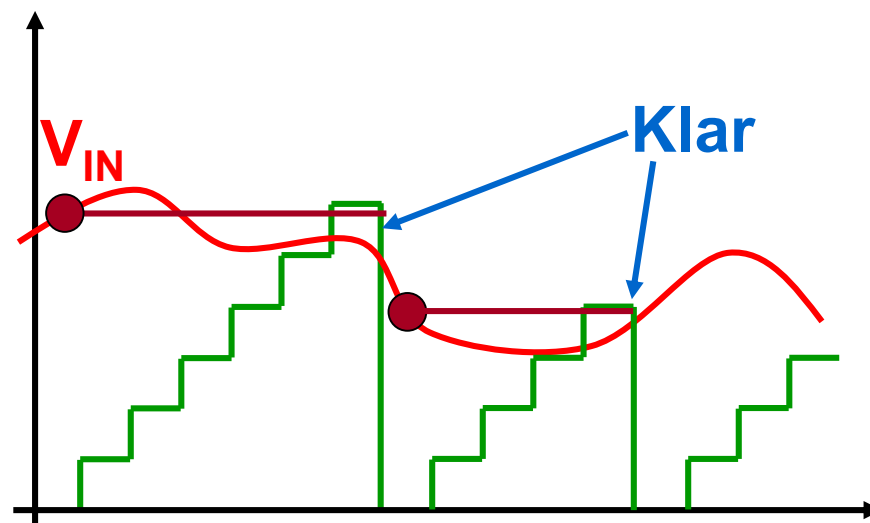
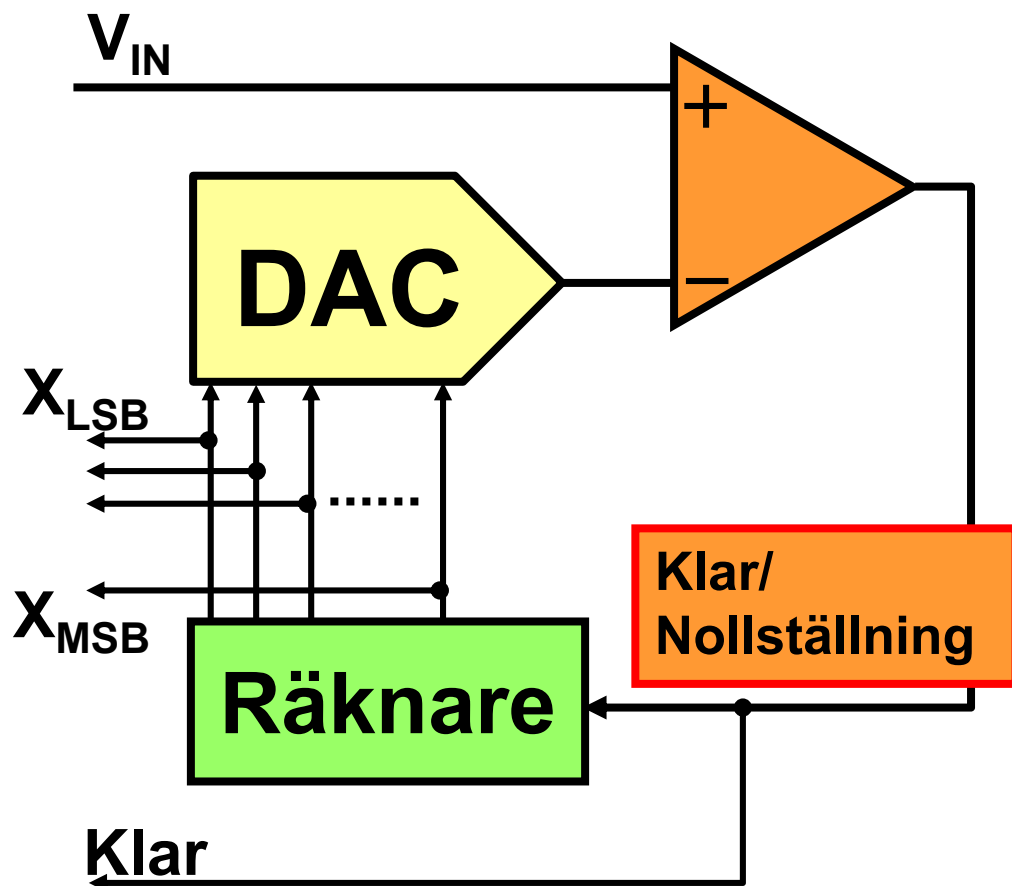
Andra AD-omvandlare (kursivt)

- **Räknarebaserade**

Räknarbaserad AD-omvandlare

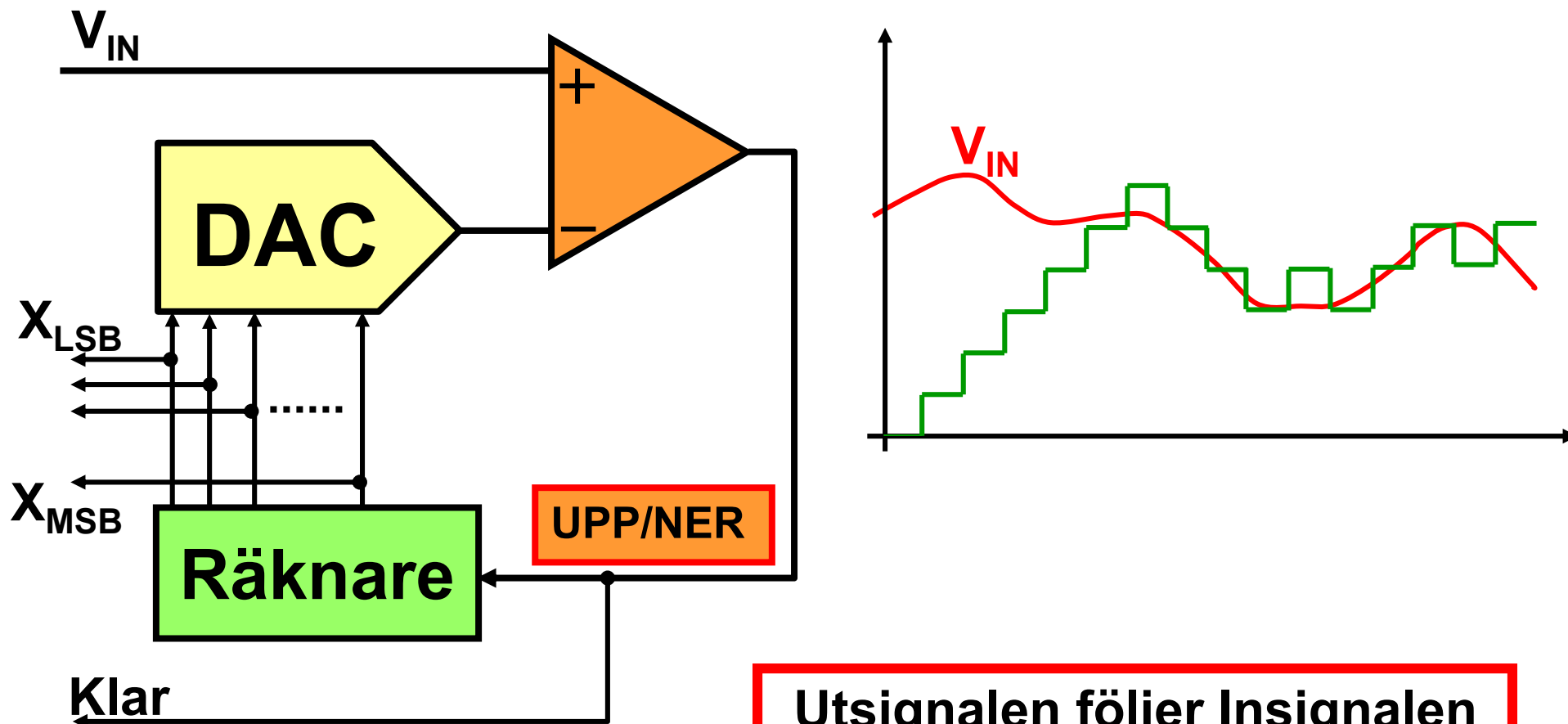

Trappstegsomvandlare

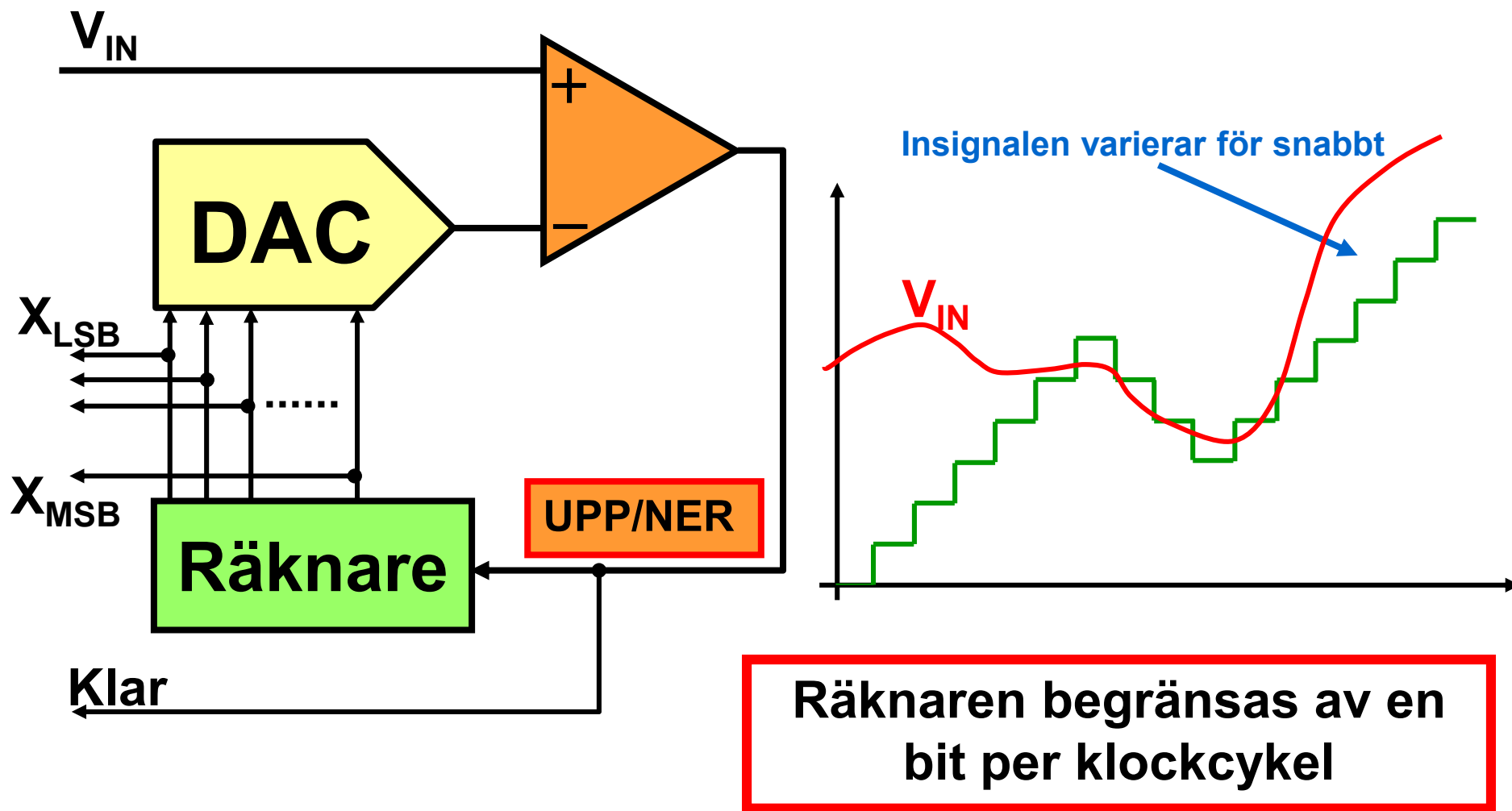
Omvandlingstid beror på Insignalsnivån

Följandeomvandlare

Utsignalen följer Insignalen
Snabbare än Trappstegs

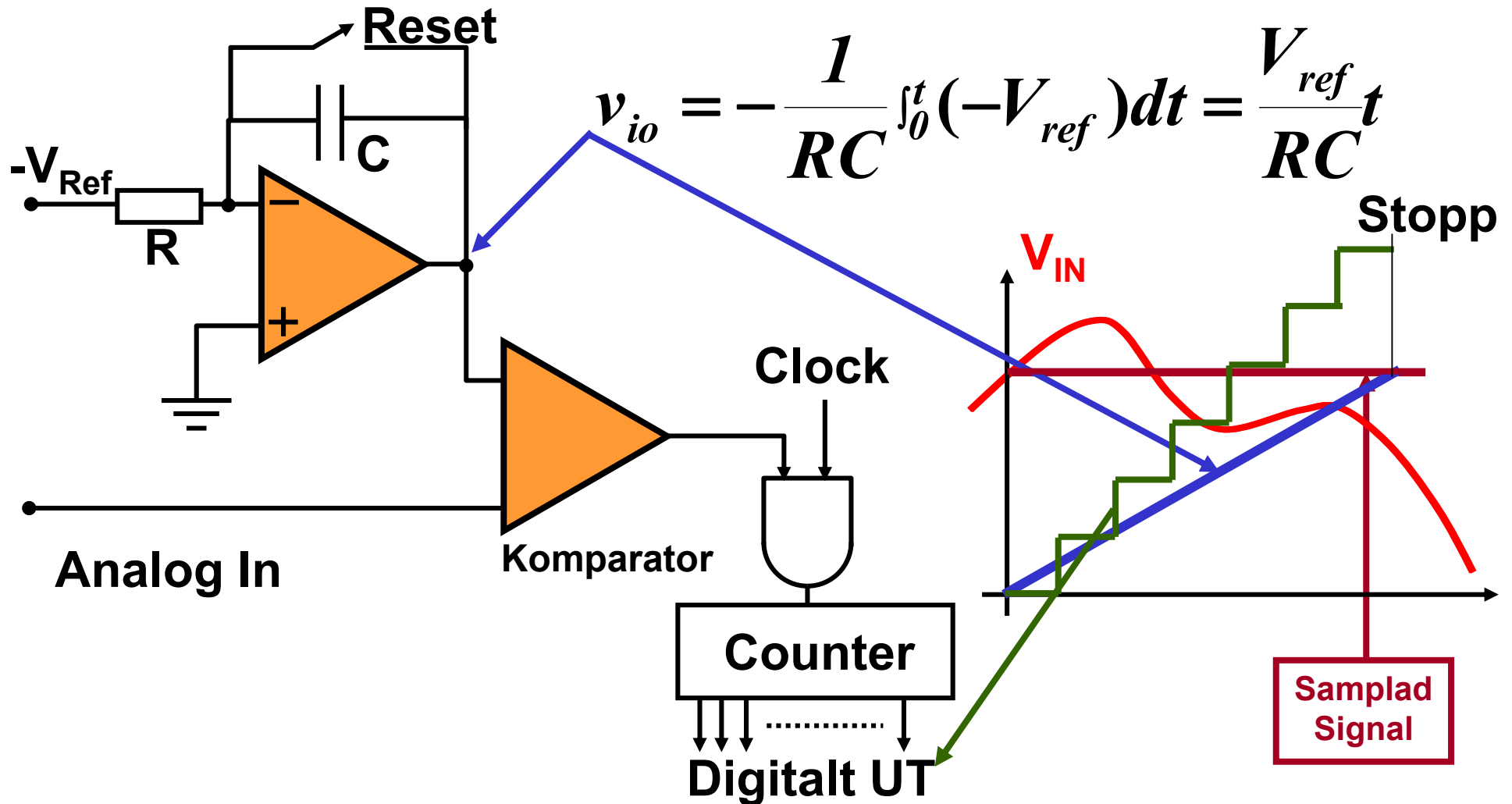
Följandeomvandlare

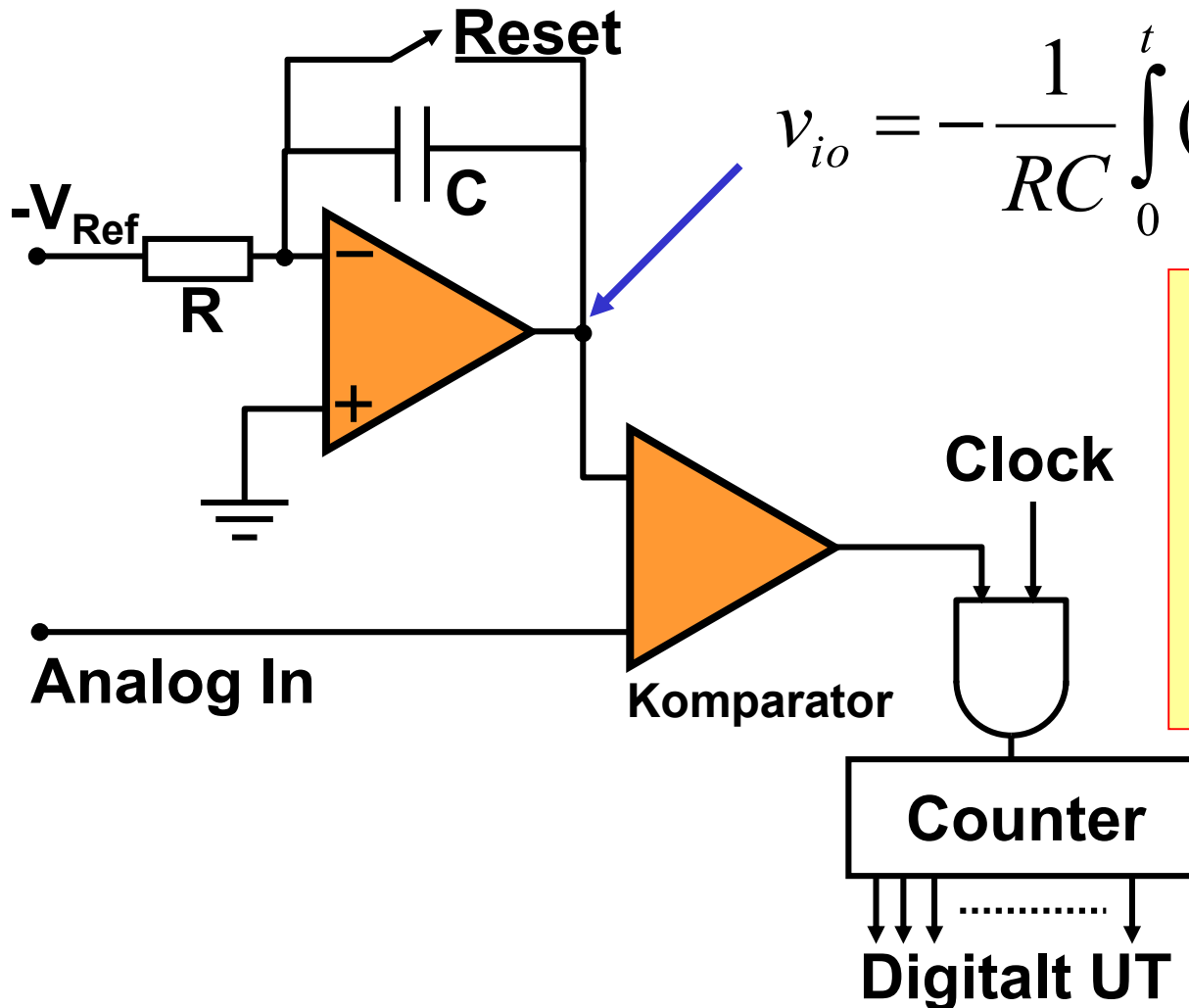
Räknaren begränsas av en bit per klockcykel

Integrerande Omvandlare, Single Slope

Integrerande Omvandlare, Single Slope

$$v_{io} = -\frac{1}{RC} \int_0^t (-V_{ref}) dt = \frac{V_{ref}}{RC} t$$

Oladdad Kondensator. Kondensatorn laddas tills komparaton slår om.

Räknarvärdet mått på tid som är proportionellt mot spänningen.

Problem:
Komponentpassning
Drift